

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Tizenhatodik évfolyam
2005. február

2

Tartalom

Tanulmány

Boross Géza: A profetikus igehirdetés. (6.) Profetikus igehirdetés a magyar református egyházban	67
---	----

Vasárnapi prédikációk

Kurta Bozsena: Amikor Krisztus súg nekünk. Máté 10,24–31	71
Szalkay Róbert: Salamon kérése. 1Királyok 3,5–15	74
Visky János: A drágagyöngy. Máté 13,45–46	76

Prédikációk böjtfő nagyhetére

Lőrincz István: Jézus szenvedésének értelme az újszövetségi levelekben	80
Hétfő. Aki a mi bűneinkért halálba adatott. Róma 4,25a	80
Kedd. Megbékéltünk Istennel az Ő Fiának halála által. Róma 5,10b	81
Szerda. Tudván azt, hogy a mi ömberünk Ő vele megfeszített. Róma 6,6	82
Csütörtök. Hogy megismerjem Őt és az Ő feltámadásának erejét. Filippi 3,10	83
Péntek. Hiszen Krisztus is szenvedett érettetek... 1Péter 2,21	84
Szombat. Aki a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára. 1Péter 2,24	85
Vasárnap. Mert a Bárány, aki a királyiszeknek közepette van, legelteti őket Jelenések 7,17.....	86

Prédikációk böjtfőre

Szilágyi Róbert: Böjtlőni és bővölködni! Ézsaiás 58,3–9a	88
Visky Péter: Böjt szabadulásért. Eszter 4,16.....	92

Alkalmi prédikációk

Igehirdetés FIKE istentiszteletre:

Nagy Alpár: Az Édenkertől az Édenkertig. 1Mózes 2,8–15	94
--	----

Rádióprédikáció:

Visky János: Új kőtáblák. 2Mózes 34,1–9	97
---	----

Keresztelési igehirdetés:

Orosz Raymond: A gyermekáldás öröme. 1Sámuel 1,27–28	98
--	----

Esketési igehirdetés:

Horváth Hunor: Se szegénységet, se gazdagságot – vagy mindkettőt? Példabeszédek 30,8	99
---	----

Temetési igehirdetés:

Fehérvári Gyula: Elbocsátlak téged... Máté 10,16	100
--	-----

A címlapon Orth István *A négy evangélista* című grafikája látható

A hátlapon Martin Bubertől *Haszid történetek*

Tanulmány

Boross Géza
Budapest

A profetikus ige A profetikus ighirdetés az egyház történetében

10. Profetikus ighirdetés a magyar református egyházban

10.1. A profetikus ighirdetés kezdetei egyházunkban a magyar reformáció ighirdetésében keresendők. A magyar reformáció ighirdetése profetikus ighirdetés volt egyrészt azért, mert Krisztus tiszta evangéliumát hirdette a középkori babonás katolicizmus hiedelmeivel szemben. Másrészt azért, mert éppen az evangélium alapján határozottan konfrontálódott a kor társadalmi devianciáival. „Mind urak, mind parasztok egyformán kárhóztatás alá esnek” prédikálja pl. Ozorai Inre.⁶¹ A híres tállyai prédikátor, Szkárosi Horváth András kíméletlenül támadja a szegény nép munkájából élősködő tekintetes és nagyságos urakat. Megbélyegzi a sok hamis törvényt, harmincadot, vámot, dézsmát, borfoglalást. Szinte mindenkiben a szegény nép ellenségét látja.⁶² Hasonlóképpen prédikál a kor legszókimondóbb, szenvedélyes prédikátora, Méliusz is. „Hát nemes uraim, ne bízzátok magatokat a bűnbe, hogy Péter bíró meg nem fedd, meg sem büntet vagy ingyen sem tudja bűnödöt, mert Isten jól tudja a te álnok bűneidet és megbünteti álnokságodat, megítél császárt, királyt, nádor, ispán...bizony megítél a nagy bíró az ítélet napján.”⁶³ Szomorú szívvel látja, hogy az ország jóvedelmét nem arra költik vezetői, amire kellene: „Mert az ország jóvedelme füstbe, fősვნყსყգყყ... játყყყ, táncra, tékozlásra, hízelkedésre kell.”⁶⁴ De nemcsak kritizál, inspirál is: „Fedd be meztelen testét, adj enni, és valamiben szűkölkdik a te atyádfia, mindenben segítsed.”⁶⁵ További idézetek helyett csak utalunk Dr. Csekey Sándor „A magyar reformáció szociális üzenete” c. hézagpótló tanulmányára, honnét fenti idézeteinket is vettük.⁶⁶ Ez a tanulmány tanulságos dokumentációja a magyar református profetikus ighirdetés kezdeteinek.

10.2. A református reformáció ighirdetésével kezdődő profetikus ighirdetés folytatását a magyar ref. puritanizmus ighirdetésében láthatjuk. A téma hiteles, jeles magyar kutatója, dr. Bodonhelyi József szerint: „Az óprotestáns orthodoxia egyházában új, eleven hang volt a puritán ébredés ighirdetése. A református reformáció erejét érezzük benne.”⁶⁷ Profetikus volt ez az ighirdetés, mert az explicatioval szemben előtérbe lép az applicatio, a sensussal szemben az usus. A puritán ighirdetés az Igével szemben érdektelenné lett tömegeket akarta nyugtalanítani, felrázni, megtérésre indítani. Az ighirdetést – mutat rá Bodonhelyi – a puritánok *profétai bizonyágtételnek* tartották, melyhez méltó előkészületen, buzgó könyörgésen és meditáción vezet az út. A személyes átélés az ighirdetés lényegéhez tartozik. A puritánok – mutat rá ugyanő – meggyőző erővel tárták fel a bűn valóságát. A bűnt mindig konkrét formában, megfoghatóan állították az emberek elé. Személyes, nyugtalanító, vádoló ighirdetés volt ez, miként az ótestamen-

⁶¹ Id. Dr. Csekey Sándor, *Ige és Lélek*. Bp. 1940, 110.

⁶² Uo.

⁶³ Jelenéseknek magyarázatja 354.

⁶⁴ Csekey, *i. m.* 110.

⁶⁵ Uo. 111.

⁶⁶ Uo. 105.

⁶⁷ Dr. Bodonhelyi József, *A puritán ighirdetés néhány elvi szempontja*. ThSz 1944, 25.

tumi prófétáké, tehetjük hozzá. Summa summarum, az igehirdetés a megtért, kegyes életű igehirdető prófétai bizonyosságé. ⁶⁸

10.3. A profetikus igehirdetés egyházunk történetében a teológiai racionalizmus és liberalizmus sivatagos korszakai után a 20. század első évtizedeiben jelentkezik újra, és pedig Jánosi Zoltán meg- és felrázó erejű igehirdetésében. Jeles életírója, Dr. Bottyán János szerint, debreceni lelkipásztorsága idején mindig nagy tömeg hallgatta és kísérte templomról templomra. ⁶⁹ Homiletikai alapelveit ő maga így foglalta össze egy interjú során: „A mindennapi életnek prédikáltam. Nekem az olyan igehirdetés, amely kortól, élettől, a korszellemtől légmentesen elzárkózik és az evangélium örök igazságait nem tükrözteti, nem egyéb, mint szószaporítás... a mi prédikálásunk immár tizenkilenc évszázad óta az egyén keresztyéniségének ápolása közben a társadalom keresztyéniségének ápolásáról szépségesen megfeledkezett. Ez pedig végzetes hiba volt. Az egyéni erkölcs- és a szociális erkölcs nélkül kártyavár építés.” ⁷⁰ Az első világháború alatt a háború lelkes szószéki magasztalóival szemben Jánosi azt hirdette: „A háborút el kell törölni, s helyette meg kell teremteni a békés munka társadalmát. A háború istentelen bűn és fertelem. A háborúban az ördögök farsangolnak a földön. Muzsikájuk ágyúörgés, világító szövétnekük égő falu, égő város, báltermük véres csatatér. Hullahalom az asztaluk, poharuk emberkoponya, emberhús az eledelük, embervér az italuk...” ⁷¹

10.4. A profetikus igehirdetés egyre gyakrabban hangzik szószékeinken a két világháború között. Elég csak Ravasz László, Muraközy Gyula, Bereczky Albert, Viktor János, Benkő István, Szabó Imre, Csikesz Sándor vagy Czeglédy Sándor igehirdetésére utalni. Dokumentálás kedvéért íme, először egy részlet Ravasz László „Érdekből való keresztyénység” c., az ApCsel 5,1–12 alapján 1935-ben mondott Kálvin-téri prédikációjából: „Ide sorakoznak azok is, akik hitük eladása árán igyekeznek előnyhöz jutni. Ha fordított értelemben is, de Anániások és Safírák azok is, akik például elhallgatják vagy megítélték református voltukat azért, hogy ezáltal anyagi előnyhöz, előhaladáshoz, nagyobb összeköttetéshez jussanak. Hány ember ad reverzálíst, hogy egy ránézve anyagi előnyökkel kecsegtető házassági és rokoni kapcsolat létrejöhessen. De a legirtózatosabb formája az, amikor valaki anyagi érdekből lesz egy egyháznak a szolgája. Minden gondolata a pénz, s maga sem hisz abban, amit pénzért hirdet...” Majd lejjebb: „Jaj annak, aki a társadalmi és közjogi tekintélyt, kiváltságait úgy hordozza, hogy ezzel elválasztja magát a testvértől, a szegénytől, az együgyű lélektől. Farizeus mindenki, akiben nincsen őszinte bűnbánat, testvéri közvetlenség, felebaráti egyszerűség, alázat és bűnbánat.” ⁷² Avagy egy másik paradigma szintén tőle „A gazdag és szegény találkozása” című, a Péld 22,2 alapján 1936-ban mondott prédikációból: „...tűnjük-e tovább azt a tényt, hogy kevesen dőzsölnek és sokan éheznek? Bíborba és patyolatba öltözött halvány dúrok, tekinsetek ki remekbe kovácsolt arany kapuitokon. Nem egy, tíz, száz, ezer Lázárt láttok ott heverni beláthatatlan tömegben, mint a fűszál. Ki felelős értük? Ki segíthet rajtuk?...” Ugyanitt lejjebb: „Isten igéjéből úgy tudjuk, hogy jövedelmünk tíz százalékához nem volna jussunk nyúlni, mert ezt Isten elkéri tőlünk az ő kicsinyei számára. De ez csak a magánháztartásunkra vonatkozik. Ezen felül hárul mindnyájunkra a nagy kötelesség, minden közös erőnk megfeszítésével úgy alakítani át a világot (!), hogy Krisztus törvénye és akarata egyre teljesebben érvényesüljön benne, hogy egyre kisebb legyen a távolság szegény és gazdag között.” ⁷³ – 1938. december 8-án a Budapest-Szabadságtéri gyülekezet szószékén Victor János mond adventi prédikációt a Lk 1,33 alapján „Örök Király” címmel. Felosztása: Jézus Királysága örökkévaló, mert I. örökkévaló a méltósága,

⁶⁸ Dr. Bodonhelyi József, *i. m.* 32. vö: Ravasz, *i. m.* 212.

⁶⁹ Bottyán János, *Hittünk hősei*, Budapest 1971, 193.

⁷⁰ Uo.

⁷¹ Uo.

⁷² Ravasz László, *Legyen világosság* I, 230.

⁷³ Uo. 32.

II. örökkévalók a törvényei és III. Nem dőlhet meg hatalma. – A prédikáció második részében kitér a szeretet törvényére is. Ezt mondja: „Hány arcot öltött már ez is az idők folyamán. Volt idő, amikor annyit jelentett, mint alamizsnálkodni... Jött idő, amikor kitűnt, hogy csak ennyit tenni a legkegyetlenebb embertelenség volna, mert emberek ezreinek a szenvedésein morzsákkal többé nem lehet segíteni... Árvaházaknak, kórházaknak, szeretetházaknak, nevelőintézeteknek stb. egész hálózatát kellett kiépíteni. És közeledik felénk ismét egy újabb korszak... A felebaráti szeretet kezdő már azt jelenteni, hogy egész társadalmi berendezkedésünket úgy kell átalakítani, hogy már eleve elhárítsuk azt a veszedelmet, hogy a munkanélküliségnek, a kenyértelenségnek, az ellátatlanságnak olyan tengere borítsa el a népeket, mint amilyenben ma fuldoklunk...”⁷⁴ – Íme, a profetikus igehirdetés jelenségei a két világháború között. – A rendelkezésre álló gazdag példatárból, a fentebb is szemeltetett nagyhatású igehirdetőink homiletikai hagyatékából érdemes kiemelni még egy szemelvényt abból a prédikációból, melyet Dr. Czeglédy Sándor professzor mondott 1941. május 4-én a debreceni Kollégium oratóriumában.⁷⁵ Többek között ezeket kérdezte: „Vajon tényleg fennáll-e egyházi életünk minden vonatkozásában a Szentírás uralkodó helyzete? Vajon egyházi iskoláink tényleg mindig betöltik hivatásukat, mint az egyház veteményes kertjei? Vajon a nemzetek és fajok közötti gyűlölet mai paroxizmusában van-e az egyháznak elég bátorsága a szeretet evangéliumának hirdetésére? Vajon a manapság sokszor zászlóként meglobogtatott jelszókeresztység tényleg azonos volna a keresztiséggel? Vajon a mi gyülekezeteink tényleg gyülekezetek és nem az-é sokszor a helyzet, hogy a gyülekezeten a papokat értjük? Vajon az egyház tényleg betölti-e a világnézetek sötét tengerháborgásában a világitótorony szerepét? Tényleg a világ világossága és a föld sava vagyunk? Tényleg van mondanivalónknak propagatív ereje, vagy a propagandák és ellenpropagandák ijesztő konkurenciájából visszahúzódnunk a belső kegyesség semleges területére?” Íme, ebben az egyetlen szemelvényben is a profetikus igehirdetés szinte minden jellemző mozzanata (kijózanítás, lelkiismeret-ébresztés, társadalom- és egyházkritika) benne van. Ezért beszélhetünk jogosan a profetikus igehirdetés jelenlétéről a két világháború között is hazánk és egyházunk történetében.

10.5. Hogyan jelentkezik, jelentkez-e egyáltalán a profetikus igehirdetés egyházunk történetében a második világháború után? Jelentkezik, éspedig mindenekelőtt a magyar református teológia és ébredés olyan nagyhatású és nagytekintélyű reprezentáns szószékén, mint a Makkai Sándoré. Budapesten 1946-ban, közvetlenül a nagy stresszből való kezdeti feleszmélés első évében az Országos Református Nőszövetség kiadásában jelent meg Makkai Sándor „Itt és most” c. prédikációskötete. A kötetben olvasható husz prédikáció, konferenciai előadás és bibliamagyarázat szinte kivétel nélkül eklatáns paradigmája a második világháború utáni magyar református profetikus igehirdetésnek. A beszédes, igen tanulságos példatárból itt csak egyetlen részletet emeljük ki szemléltetésül. A „Most az ideje?” című, 2Kir 5,1–10, 19b–27 alapján mondott prédikációjában többek között ezt prédikálta Makkai Sándor: „És nem hallgathatom el, hogy a Géházi bűnének egy szörnyű változata tenyészik közöttünk. Mi a legnagyobb bajunk? Nem a külső nyomorúság, hanem az, hogy közülünk (!) ezek azt gondolják, most az ideje, hogy testvéreink nyomorúságának vámszedői legyünk, utolsó rongyaikból ezüstöt, ruhákat, földet, marhát, uraságot szerezzünk magunknak. A bélpoklosság mellett még a fekete halál pestisét is terjesztik. Egymás testén, lelkén áttiporva akarnak érvényesülni. Most az ideje? Nem a szűkölködés teszi elviselhetetlenné az életet, hanem a testvéri szív hiánya, az embertelen, kegyetlen önzés, az erkölcsi rothadás leprája. De az örök igazság ítélete szerint ebből nemcsak magunknak, hanem utódainknak is rothasztó halált aratunk. A mindent zsákmánynak tekintő rablószenvedély a becsületet is megeszi, s borzalmas

⁷⁴ Dr. Victor János, *Építünk hajlékot*. Budapest 1936, 25.

⁷⁵ ThSz 1941, 2.

örökségül száll át a bűnben született nemzedékekre. Ha nincs hitből fakadó erkölcsi megújulás, minden hiábavaló, el kell vesznünk.”⁷⁶ – A huszadik század második felének nagyhatású igehirdetője egyházunkban Pasarét legendás híri lelkipásztora, Dr. Joó Sándor. Róla is elmondhatjuk, amit annak idején Béza mondott Kálvinról: „Igehirdetéseire valósággal tódul a nép.” Joó Sándor a pasaréti szószéken történelmünk nagyon nehéz negyven esztendejében volt egész egyházunk tanítója, egyik lelkigondozója és – profetikus igehirdetője. A hálás utókor egymás után adta ki prédikációs köteteit. E kötetek egyik nagy meglepetése Joó Sándor profetikus bátorsága: az Ige teológiájának következetes konfrontálása a felületes közvéleménnyel szemben. Az ugyancsak gazdag példatárból ismét csak egyetlen szemelvényt emeljünk ki. Ez a szemelvény azonnal igazolja, miért kell Dr. Joó Sándort is a legnemesebb magyar református profetikus igehirdetés modern reprezentánsának tekintenünk. 1957. július 14-én a Zsid 12,15–29 alapján prédikál „Még egyszer” címen pasaréti templomában. A prédikáció bevezetésében elmondja, hogy a Biblia félelmetes kijelentései, melyek a végről szólnak, kezdenek napjainkban egészen valószínű realitássá válni. „Az atomkorszakban – mondja – már lassan tudományosan is elképzelhető az, hogy az emberiség egy rettentő napon olyan szörnyű végítéletet hajt végre önmagán, hogy egész bolygónk, mint egy porfelhő oszlik széjjel a nagy univerzumban, hogy az elemek megégve felbomlanak, és a föld és a rajta lévő dolgok megégnék.” Majd így folytatja lejjebb: „Itt rögtön fölmerül a kérdés, hogy vajon Isten képes volna egy atomháború félelmetes lehetőségeit felhasználni arra, hogy végső ítéletét a világ felett végrehajtsa? És ha igen, akkor hihetünk-e még egyáltalán Istenben?... Nem törne össze bennünk az Istenről alkotott egész képünk? Igen, talán összetörne bennünk a lapos(!), elerőtlenedett(!), elhumanizált(!) istenkép, a felvilágosodás istenfogalma, a filozófiai istenfogalom, a kényelmes Isten, a kényelmes Isten, akit magunk csináltunk magunknak, az ártalmatlan Isten, aki csupa jóság és elnézés. De ezért az istenképért nem is kár(!), ha széttörik bennünk. Mert az az Isten, aki valamikor ott a Sinai hegy lábánál úgy szólott, olyan rettenetes volt, hogy még Mózes is azt mondta: megijedtem és remegek....”⁷⁷

A II. világháború utáni magyar református egyház rendkívüli kegyelmi ajándékkal megáldott profetikus igehirdetője volt Pilder Mária. Evangelizációi, biblia- és hittanórái, konferenciái előadásai, nőszövetségi munkássága százak életében hagyott maradandó krisztusi nyomokat. Lenyűgöző az a bátorság, amivel ez a testileg törékeny, betegségekkel küzdő nő proklamálni tudta Isten üzenetét kortársainak. Íme néhány mondat „A házasság Isten igéjének a világosságában” c. bibliamagyarázatából: „Három ponton tudja az ördög leginkább kikezdeni a hívő embert: a pénz, a politika és a szerelem vonalán...” kezdi az 1Móz 2,18–25 magyarázatát. Majd lejjebb így folytatja: „...az a kérdés, hogy a gyakorlatban hogy züllött le a házasszerelem arra a fokra, ahol most van? Mi a romlás lényege? Az, hogy a férfi a bűneset után az állatvilágban kereste a példát: íme a hím sem monogám. Előbb a férfi kaparintotta meg magának e jogot, ez a kettős morál. Sokkal többet szabad a férfinek, mint az asszonynak. Az asszonynak megtiltotta, hogy másfelé asszony legyen. Ezt irigyelték a nők évezredekken át, ebből nőtt ki a feminizmus, a nők azt akarták, hogy egy morál legyen. Miért ne szabadna nekünk is állatnak lennünk? A női felszabadítás lényege a nőstényszabadság. Nincs kettős morál... Van-e kiút?... Van... Az egész dolog lényege, úgy szeresse a férfi a feleségét, mint Krisztus az egyházat. Íme a házasság: monogám és felbonthatatlan.”⁷⁸

⁷⁶ Dr. Makkai Sándor, *i. m.* 33.

⁷⁷ Dr. Joó Sándor, *Ne félj csak higgyj*, Budapest 1993, 112.

⁷⁸ *Adventtől ádventig*. Szerk. Cseri Kálmán Bp. 1989, 305 k.

Vasárnapi prédikációk

Kurta Bozsena
Kolozsvár

Amikor Krisztus súg nekünk

Alapige: Máté 10,24–31
Bibliolvasás: Jeremiás 15,10–21

Ezt a néhány mondatot, amit felolvastam, Jézus mondta tanítványainak, amikor elküldte őket a szolgálatra. Milyen szolgálatra? „Menjete el, és hirdessétek: elközelített a mennyek országa!” (Mt 10,7) Az örömhírt kellett hirdetniük: eljött az, akit megígért Isten, akit a választott nép várva várt, akiben Isten meglátogatta népét, akiben ő egészen közel jött hozzá. Jézusban Isten szeretete testesült meg. Az apostoloknak azt kellett hirdetniük, amit minden egyes istentiszteletünkön hallunk a feloldozásnál: „úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). De nem csak az első tanítványait küldte ki Jézus, hogy továbbadják ezt az örömhírt! Minket, ma élő tanítványait is erre a szolgálatra küld! A tanítványok ezt vallották: „nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk!” (ApCsel 4,20) Akiket egyszer megérint, átforrósít Isten szeretete, nem teheti, hogy hallgasson róla! Te beszélsz-e arról, amit láttál és hallottál Krisztustól? Nekem hivatalosan is ez a dolgom, de ha csak itt, az istentisztelet alkalmával teszem ezt, ne higgyétek egyetlen szavamat sem!

A felolvasott szavakban háromszor mondja Jézus: Ne féljete! Nagy szükségük van Jézus tanítványainak a bátorításra! Lássuk csak, mitől és miért nem kell félnünk!

1. Ne féljete, mit szólnak mások!

Sokszor tapasztalom: fontos nekem, mit gondolnak rólam, mit szólnak a viselkedésemről mások. Még a szolgálatomat is meghatározta ez a félelem. Talán te is túl sokat adsz a mások véleményére. Mit szólnak a frizurámhoz, mit szólnak a teljesítményemhez? Mit szólnak ahhoz, hogy én Krisztus követője vagyok? Egyszer egy ismerősöm a velem való beszélgetésem után figyelmeztetett engem arra, hogy így nem lehet élni. De hogyan lehet másképpen élni, hogyan lehet nem félni? Máskor egy bibliai idézettel találtam magam szemben: „nem félelemnek Lelkét adta nekünk Isten” De hogyan kapom meg azt a Lelket, amely erőt, szeretetet és józanságot ad?

Egész biztos a tanítványok szívében is ott volt a félelem: mit szólnak majd, ha látják, hogy én Krisztus üzenetét hirdetem? Hát nem mást, mint amit Krisztusról mondtak. Erről szól az imént felolvasott bibliai részben Jézus felkészítő beszéde. Akik hallották Jézus szavát és látták, hogy betegeket gyógyít, ördögöket űz ki, mindig két csoportra osztottak, és ez azóta is így van! Egyesek dicsérték Istent, örvendeztek, átélték azt, hogy elközelített az Isten országa, mások fogukat csikorgatták, alig várták a pillanatot, amikor eltehetik Őt láb alól, és azzal vádolták, hogy nem Isten erejével, hanem az ördögök fejlődésének, Belzebubnak a hatalmával cselekszik. Ennél súlyosabb vádat és hazugságot ki sem mondhattak volna Jézusról. A tanítványoknak sem volt és nem is lesz más a soruk. „A tanítvány nem feljebbvaló a mesterénél, sem a szolga az uránál. Elég a tanítványnak, hogy olyanná legyen, mint a mestere, és a szolgának, mint az ura. Ha a ház urát Belzebubnak nevezték el, mennyivel inkább háza népét?” (24–25. vers) Mennyire igaz volt, amit Jézus mondott! Az Apostolok Cselekedeteiben rögtön a pünkösdi események

után olvashatjuk, amikor a tanítványok gyógyítottak és ördögöket űztek ki: azon tanakodtak a zsidó vallási vezetők, vajon tényleg Isten hatalmával cselekszenek a tanítványok? De sokan dicsérték Istent az Ő hatalmáért, és hittek a tanítványok szavának.

Ne szomorítson el, hogy téged, Krisztus tanítványát nem szeret mindenki, hogy hazugságokat, hamis híreket terjesztenek rólad! Még kevésbé zavarjon, hogy amiatt tartanak furcsának, hogy hiszel Krisztusban, és nem tudsz hallgatni róla. Sőt, ne csak ne szomorkodj! Jézus valami egészen különöset ígér az övéinek: boldog leszel – nem annak ellenére, hogy nem szeret mindenki, hanem attól, hogy Jézus miatt nem szeretnek. „Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok. Örüljetek és ujjongjatok, mert jutalmatok bőséges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik előttetek éltek.” (Mt 5,11–12) Jézus ezt nem csupán vigasztalásképpen mondta, ezt szabályként értette. A tanítványok megvallották, hogy ez valóban így történt: „örömmel távoztak a nagytanács színe elől”, amikor megverették és megrótták őket az örömhír, az evangélium hirdetése miatt, „mert méltónak bizonyultak arra, hogy gyalázatot szenvedjenek az Ő nevéért” (ApCsel 5,41)

Előbb-utóbb kiderül, hogy milyen hatalom a Krisztus hatalma! Ez bizonyára meglátasz már a Te életedben is, és egészen bizonyosan ki fog derülni, amikor Krisztus eljön, és ítéletet tart. „Nincs olyan rejtett dolog, amely le ne lepleződnék, és olyan titok, amely ki ne tudódnék.” (26. vers)

De nem attól leszel boldog, hogy nem szeretnek vagy hazugságot terjesztenek rólad, hanem attól, amit Jézus a „füledbe súg” és amit tovább fogsz mondani: „amit a sötétségben mondok nektek, azt a világosságban mondjátok el; amit fülbe súgva hallotok, azt a háztetőkről hirdessétek” (27. vers) Hallottad-e már, hogy mit súg a füledbe Jézus? Lehet, hogy hallottad: Isten szerette a világot, azért küldte az Ő Fiát, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett. De azt is hallottad, amit nem csak úgy általában, hanem NEEKED súgott? Júlia, én szeretlek téged! András, én téged jöttem megkeresni és megtartani! Közel jöttem hozzád! Abban az élethelyzetben, ahol vagy, akkor is, ha nem sokra tartod magad! Maradj egy kicsit csendben, figyelj az Ő hangjára és szavára! Nem arra a csendre gondolkodok, amikor nem hallatsz ki a zúgása, hanem az imádság csendjére. Nem arra az imádságra, amikor rázúdítjuk Istenre kívánságainkat, hanem amikor az Ő kívánságát hallgatjuk meg: akarlak téged! Te akarsz engem? Arra gondolkodok, amikor naponta a Szentírást olvasva keressük benne Jézus hozzánk való szavát: „mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem?”

Ha megtapasztaljuk Isten szeretetét, akkor számít még valamit, hogy mit mondanak rólad vagy mit gondolsz saját magadról? Tudsz még hallgatni Krisztusról? Lehet, hogy éppen nem szólsz róla, de róla szól az életed! Meglátszik az arcodon és a viselkedésedben! Nem nézhet senki úgy a napra, hogy ne ragyogna az arca! És szükség van arra, hogy szólj arról, hogy egészen közel jött hozzánk Krisztusban a mennyek országa, Isten szeretete! Őt, Krisztust mindenki sóvárogva várja, az is, akinek ismered a gondját, és akinek éppen te tudnál segíteni! Talán sokan fogadnák tőled Istent, dicsérve az Ő segítségét és üzenetét.

Vagy úgy gondolod, hogy nincsen mit mondanod az Úrról? Hogy nincsen mondanivalója számodra? Nem létezik, hogy akit ilyen gondosan megalkotott, és akiért a Golgota keresztyén meghalt, annak számára ne lenne semmi mondanivalója. Csak még egyelőre te nem hajtottad oda a füledet, hogy meghalljad!

2. Ne féljetelek attól, hogy mi lesz veletek!

„Ne féljetelek azoktól, akik megölik a testet, de a lelket meg nem ölhetik. Inkább attól féljetelek, aki a lelket is, meg a testet is el tudja pusztítani a gyehennában.” (28. vers) Ab-

ban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy csak az igevers egyik részére kell koncentrálnunk, mert jelenleg nem kell félnünk attól, hogy Krisztusért valaki üldözni fog minket. De nem volt mindig így, és a földnek nem egy részén ma is üldözik a keresztyéneket, börtönt szenvednek és meg is halnak Krisztusért. Értük se felejts el imádkozni!

Találkoztam a múlt héten néhány keresztyénnel, akik úgy érezték, hogy kudarcot vallottak hitükben. Úgy döntöttek, hogy újra kezdik, de féltek, hogy ismét kudarcot fognak vallani. Ettől félj egyedül! „Félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket!” (Fil 2,12) Attól félj, hogy elveszíted a Krisztusban való békességedet, hogy valami elszakít Krisztustól! „A mi harcunk nem test és vér ellen folyik, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyei magasságban vannak.” (Ef 6,12) Ezek a hatalmasságok minden erejűnkkel arra törekszenek, hogy elhallgattassák bennünk a Krisztus hangját, és képzelődéssé alacsonyítsák le, hogy Jézus valóban azt súgja nekünk, hogy szeret és velünk van. Ne ördögökre gondolj! A kívánságaid, az aggodalmaid, az érzelmeid, az akaratosságod, a félelmeid, rossz gondolataid, a vagyoned az, amelyek be akarják bizonyítani neked, hogy nem fogsz megállni, el fogsz esni, erőtlenné vagy velük szemben. Mégis azt mondom: Ne félj! Csak akkor van erejűk feletted, ha nem a Krisztus erejére támaszkodsz, ha nem benne bízol! De ha igen, akkor „meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől!” (Róm 8,38–39). Péter addig tudott járni a vizen, amíg Jézusra, a Hatalmasra tekintett, de azonnal süllyedni kezdett, amikor a veszélyre nézett, amikor a probléma nagyobb lett Krisztusnál. Bizzál benne, hogy Jézus szeret és veled van!

Rájöttem, hogy azért nem eredményes az életem, mert saját erőmre támaszkodom: Uram, én megmutatom, hogy mennyire szeretlek Téged, mit tudok tenni Érted! Elfáradtam, a kívánságaim, a félelmeim, a szenvedélyeim, a betegségem azonban nagyobbak bizonyultak. Kudarcot vallottam. Most az erőtelenségemet megvallom Krisztusnak, és kérem az Ő erejét, tehetetlenségemet feltárom előtte, és kérem az Ő segítségét. Kérem, hogy mindig súgjon nekem, sohase vegye el tőlem az Ő Szentlelkét, adjon Utána való vágyakozást! Kérem, hogy Ő cselekedjen bennem és rajtam keresztül. Mit gondoltok, megadja, amit kérek?

3. Ne féljeteK, mi lesz holnap!

A 29–31. versekben arról van szó, hogy az egész teremtés az Atya kezében van a legvékonyabb hajszálig, hát még az ember, akié a hajszál! Arról van itt szó, hogy te fontosabb vagy az egész teremtett világnál! Amikor tavasszal a friss zöltséget vágom fel, mindig elbűvöl, hogy Isten milyen gondosan, jókedvűen, szép- és művészi érzékkel alkotta meg az eledelünket! Úgy gondolod, hogy Téged, aki megeszted a zöltséget, kevésbé precízen formált? Hogy gondot visel a verebekre, de téged magadra hagyott? A teremtés koronáját? Akire még az angyalok is irigykedve tekintenek, mert veled különös módon osztja meg Isten az Ő szeretetét? Nem Isten hagy el minket! Mi hagyjuk el Istent! Bűneink miatt nem látjuk, hogy Ő minket szerető Isten. Bűneink miatt nem látjuk Őt, vagy csak haragudni látjuk Őt! Isten szeretett, szeret és szeretni fog! Gondosan számon tartja még a hajszálaidat is! Nem hiszed? Úgy gondolod, hogy nagyon hozzá kell segítened Istent ahhoz, hogy vigyázzon Rád? Valóban: vigyáznod kell magadra, hogy igazán vigyázni tudjon rád, de most elmondok egy kis történetet. Egy kismadarat egyik napon a fa ágán hanyatt fekve, lábacskaít az ég felé tartva találták madártársai. Csodálkozva kérdezték tőle: Madárka, mit csinálsz itt ebben a testhelyzetben, talán csak nem vagy beteg? Támasztom az eget, mert ha nem, ránk szakad! Nem telik el három perc,

amikor zörrenés hallatszik, a madárka megijed, és elrepül. Az ég pedig a helyén marad. Ne félj, Atyád tartja az eget!

Bízzál Benne, és merd rábízni mindenedet! Mindent Tőle kaptál! Ajánld fel Neki mindezeket, hogy megtanítson, megsúgja neked, hogyan kell ezeket jól használnod! Hidd el, hogy mindent, amit Neki adsz, százszorosan megáldva ad Neked vissza! Ráadásként pedig megkapod a békességet! Ez a békesség pedig megőríz téged Krisztusban, nem engedi meg, hogy elessél. Megőríz, hogy azt gondold, azt akard és azt tedd, amit Krisztus gondol, akar és tesz! Olyan mértékben tapasztalod meg az Ő hatalmát, hogy nem fogsz tudni hallgatni Róla, arról, hogy Isten valóban közel jött hozzád! És ha neki adod mindenedet, akkor a kusza, rendezhetetlennek tűnő dolgaid mind a helyükre kerülnek! Többé nem fogsz félni attól, hogy mit mondanak rólad, mi lesz veled, mi lesz holnap! Istennek ez a békessége tartson meg Téged Krisztusban! Ámen.

Szalkay Róbert

Kunmadaras – Magyarország

Salamon kérése

Alapige: 1Királyok 3,5–15

Bibliaviasítás: Zsoltárok 111,1–10

A magyar népmesék kedvelt motívuma a három kívánság. A mesebeli hős valamilyen csoda folytán megkapja azt a lehetőséget, hogy három kívánsága teljesül. Gyermekkorunkban sokan eljátszoztunk a gondolattal, hogy mit kérnénk, ha nekünk is három kívánságunk teljesülne. Egy élelmes kisgyerek azt mondaná, hogy neki csak egy kívánsága van: az, hogy minden vágya teljesüljön.

Salamonnak, Izráel királyának valóban megadatott az, hogy teljesült egy kívánsága. Nem valamilyen csoda folytán, hanem az Úr jelent meg Salamonnak álmában és így szólt: „*Kérj, amit akarsz, hogy adjak néked.*” Salamonnak tehát nem három kívánsága teljesül, hanem csak egy. Jól ki kell használnia az alkalmat, mert ilyen lehetősége többet nem lesz. Mit is kérjen? Ha nekem teljesülne egy kívánságom, én most azt kérném, hogy olyan lelkész legyek, aki mindenkinek megfelel, akire mindenki felnéz és akit aranyba lehet foglalni. De tudjuk, hogy ez lehetetlen, mert olyan ember nincs, aki mindenkinek eleget tud tenni.

Vajon, ha kimennénk az utcára és megkérdeznénk az embereket, hogy mi lenne a legfőbb kívánságuk, akkor mit válaszolnának? A legtöbben nyilván sok pénzt és gazdagságot kérnének. Aztán lennének, akik hatalmat szeretnének, hogy uralkodhassanak másokon és emberek serege szolgálja őket. Lennének olyanok is, akik azt kívánnák, hogy minél több földi örömben legyen részük, és hogy mennél tovább élvezhessék az életet. Lennének olyanok is, akik azt szeretnék, ha valaki bosszút állna ellenségeiken. Aztán nyilván lennének olyanok is, akik valami jó dolgot kérnének, mondjuk hosszú életet vagy jó egészséget.

Salamon azonban egyiket sem kéri, hanem ezt mondja: „*Adj azért a te szolgálódnak értelmes szívet, hogy tudja ítélni a te népedet és tudjon választást tenni a jó és a gonosz között, mert kicsoda kormányozhatja ezt a te nagy népedet?*”

Na, ezt aztán jól elhibázta Salamon! Hát micsoda kérés ez? Adj a te szolgálódnak értelmes szívet, hogy tudjon választást tenni a jó és a gonosz között. Értelmetlen, jelentéktelen kérésnek tűnik. Pedig ez nem kis kérés! Gondoljunk csak a Biblia második fejezetére: az Úr Isten megengedi az embernek, hogy az édenkert minden fájáról egyék, egy fa kivételével: a jó és gonosz tudásának a fájáról. Amit az első emberpárnak az Úr Isten

megtiltott, azt Salamonnak megengedi! Salamon kérése kicsi kérésnek tűnik, pedig ez a legnagyobb kérés: értelmes szív és képesség a jó és gonosz közötti különbségtételre. Az első embereknek egyenesen tilos, de Salamonnak még ez is megadatik!

Salamon kérése arról tanúskodik, hogy ő már azelőtt is bölcs volt. Mert bölcsességet kérni eleve bölcsességre vall. De milyen bölcsességre gondol ő? Tudományra, ismeretszerzésre? Nem! Sokkal inkább arra, amit a 111. zsoltár így fejez ki: „*A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, jó belátása van mindenkinek, aki ezt gyakorolja.*” A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, minden más bölcsesség csak ezután jön.

Vajon bölcsességre vallott volna-e, ha Salamon pénzt, gazdagságot, hatalmat, vagy bármilyen földi örömet kért volna? Hiszen ezek csak ideig való dolgok! Bizony, aki ilyet kér az Úrtól, az eljártssza, eltékozolja élete nagy lehetőségeit. Olyan ez, mintha valaki egy tál lencsét kérne az Úrtól. Lásd Ézsau és Jákób történetét. Ézsau eladta elsőszülöttségi jogát egy tál lencséért, mert nem tudott előre gondolkodni. Eladta elsőszülöttségi jogát a pillanat örömeért. De miután a lencse elfogyott, neki nem maradt meg semmi, és az elsőszülöttségi jogát sem szerezhette vissza. Salamon kérése azonban tetszett az Úrnak, ezért ráadásul még adott neki azt is, amit nem kért: gazdagságot és dicsőséget. Salamon olyan dolgot kért, amit tudott kamatoztatni, ami soha el nem fogyott: bölcsességet.

Nekünk nem erre a földi életre, hanem az örökkévalóságra kell tekintenünk! Ha megkapnánk azt a lehetőséget az Úrtól, hogy valamit kérjünk Tőle, akkor olyat kellene Tőle kérnünk, ami Neki tetszik. Salamon nem tetszelegni akart az Úrnak, nem azért kért értelmes szívet, hogy „jó gyerekek” látszon az Úr előtt, hanem azért, mert ez bölcs kérés volt. Mi azonban sokszor tetszelegni akarunk Istennek, magunknak, másoknak. Másnak mutatni magunkat, mint amilyenek vagyunk. Istent azonban nem lehet becsapni.

Tudunk-e mi Istennek tetsző dolgot kérni? Lehet, hogy megfogalmazódik most bennünk a kérdés: Hogyan kérhetnénk mi bármit is Istentől, mikor Ő nem kérdezt meg bennünket, hogy mit szeretnénk? Hogyan kérjünk valamit Istentől, ha Ő nem ajánlotta fel nekünk, úgy mint Salamonnak, hogy teljesíti kérésünket? Pedig ez nem így van. Jézus Krisztus azt ígérte, hogy: „*Amit könyörgésetekben kértetek, mindazt meg is kapjátok, ha hisztek.*” (Mt 21,22) Fel vagyunk hatalmazva Jézus Krisztus által, hogy bármit kérhetünk a mi Mennyei Atyánktól és bármikor. Nem úgy, mint Salamon történetében, nemcsak egyszer, hanem többször! Sokkal jobb helyzetben vagyunk, mint Salamon! Hogy élünk mi ezzel a lehetőséggel? Mit kérünk imádságainkban? Lehet kérnünk „*értelmes szívet, hogy tudjunk választást tenni a jó és gonosz között*” – ahogy Salamon tette. Lehet kérni bölcsességet, mert ez Istennek tetsző dolog. Bölcsességet olyan értelemben, hogy tudjunk választást tenni jó és gonosz között, mert erre szükségünk van. Ma olyan korban élünk, hogy mindig felelősségteljesen kell választanunk bizonyos dolgok között. Például: járunk-e templomba, vagy sem? Miénk a választás. Politikai választások alkalmával döntenünk kell, hogy melyik pártra szavazzunk. Lelkészválasztáskor dönteni kell a gyülekezeti tagoknak, hogy melyik lelkészt válasszák meg a jelöltek közül. „*Adj azért a te szolgádnak értelmes szívet, hogy tudjon választást tenni a jó és gonosz között.*” Urunk, adj nekünk értelmes szívet, hogy tudjunk Néked tetsző döntéseket hozni a nehéz helyzetekben!

De lehet kérni Istentől a másik fajta bölcsességet is, az Úrnak félelmét. Lehet kérni Tőle azt, hogy „*az igaz hitben ne hagyjon bennünket Tőle elesnünk.*” (399. ének)

Azt olvassuk ebben az igében, hogy Salamon hálaáldozatot mutatott be az Úrnak. Salamon, miután felébredt, hálát adott az Úrnak, mert teljesítette kérését. Nem feledkezett meg az Úrról. Nyilván nekünk is sok kérésünket, kívánságunkat teljesítette már az Úr. Sokszor megadta már nekünk szívünk kérését. Meghallgatta könyörgéseinket. Nem felejtettünk-e el hálát adni értük?

Az embernek sok arca van. Salamon nem volt tökéletes ember, mint ahogy mi sem vagyunk azok. (Olvassuk csak el Salamon életének egész történetét!) De mégis, az az ember, aki kész arra, hogy Isten szolgálatába álljon, az megtapasztalja Isten közelségét, és hogy Isten lehetőségeket kínál fel neki. Ahhoz is bölcsesség kell, hogy fel tudjuk ismerni az Isten által felkínált lehetőségeket, tudjunk azokkal jól élni és ne vessük meg azokat.

Másoknak szolgálni, az Úr Jézus Krisztust követni és nem a saját dicsőségünket keresni: ezek a keresztyén hit alapvető elemei. Ezekben nem vagyunk magunkra hagyatva. Mert mégha olyan sok arcunk is van, mégha nem is olyan az életünk, mint ahogy azt Isten elvárna tőlünk, akkor is kiválaszt Isten bennünket és bölcsességet ad nekünk, hogy az Ő akarata szerint élhessünk!

A bölcsesség nem jön magától, hanem az Isten áldása és kegyelme. A bölcsesség nem rajtunk múlik, hanem csak kérni lehet Istentől. S ha már egyszer megkaptuk Istentől a bölcsességet, akkor mit kérjünk, mit válasszunk? „Válaszd azért az életet!” (5Móz 30,19) Ámen.

Visky János

Kolozsvár–Bulgáriatelep

A drágagyöngy

Alapige: Máté 13,45–46

Bibliaolvasás: Zsoltárok 8

Kedves testvérem, hadd kérdezzek máris: mondta-e már valaki neked azt, hogy te drágagyöngy vagy? Lehet, hogy szerelmesek elragadtatásukban mondanak ilyent egy-másnak, talán éppen azért, mert kissé elrugaszkodnak a valóságtól, nem érzékelve teljesen azt, hogy egy ember, akit esetleg drágagyöngynek is lehet nevezni, bizony nagyon sok hibát is hordoz magában, s előbb-utóbb az ilyen, egymástól elragadtatott lények is rádöbbennek arra, hogy az a drágagyöngynek nevezett valaki nem is csillog mindig olyan fényesen. Annál kevésbé lehet ilyen szép dicséreteket hallani ott, ahol az emberek között már rég kihűlt a szeretet. Különösen a zsúfolt munkahelyeken, ott, ahol kenyérre menő harc folyik, ahol érdekek ütköznek, bizony, nem egyszer vágják egymás fejéhez az emberek a legkeményebb kifejezéseket. Főnökök a beosztottakhoz, társ a társához, vagy ideges szülő a gyermekéhez, vagy szemtelenné vált gyermek akár a szülő fejéhez vágja nem egyszer a legmegalázóbb kifejezéseket.

Drágagyöngy, igazgyöngy – erről beszél ez a különös jézusi példázat. Már a kifejezés is magában hordozza a megnevezettnak az értékét. Valaminek a sokra becsülése ez. Igénk, Jézus példázata az Isten országa kapcsán az ember titkát fedi fel. Micsoda az ember? – kérdezi elragadtatással Dávid az előbb olvasott 8. zsoltárban. Ez a háromezer évvel ezelőtt leírt kérdés még ennél is régebbi, hiszen, amióta az ember magára eszmélt, mindegyre kérdezi: kicsoda vagyok én? Szétnéz a teremtett mindenségben, érzékeli azt, hogy ő a legnagyobb, sokszor mindenek felett valónak képzei önmagát, s bizony nem egyszer ezért jut megsgényülésre.

Micsoda az ember? Valóban igaz az, amit ez a jézusi példázat állít: hogy az ember egy igazgyöngy? Olyan csillogó drágagyöngy, akiért érdemes a keresőnek mindent eladnia, csak azért, hogy megszerezze magának? Micsoda az ember? Erre a kérdésre évezredek hosszú során át sokan próbáltak sokféle választ adni. A szellemvilág legnagyobbjai ilyeneket mondtak: „Micsoda mestermű az ember, a világ dísze!” – mondja Shakespeare. Vagy, ezzel egészen ellentétes megfogalmazásban a neves német költő, Heine azt

mondta: „Az ember természete szerint egy bátor fenevad” A legismertebb az ókori görög bölcs megfogalmazása: „Az ember az embernek farkasa” Nyilván, mert ennyire ellentmondó megfogalmazások hangzanak el annak kapcsán, hogy kicsoda az ember. Ezért fogalmaz így az egyik svéd gondolkodó: „Nehéz embernek lenni”. Novalis szerint embernek lenni – egyenesen művészet.

Mi magunk is gyakran érzékeljük, mennyire nehéz az Isten által elképzelt elvárásnak megfelelnünk. Kinek higgyünk hát, amikor az ember titkát kutatjuk? Ki ad nekünk hiteles, megnyugtató választ erre a kérdésre: kicsoda az ember? Nyilván csak egy olyan valaki, aki az ember létének és személyiségének a titkát ismeri. Ki ismerné jobban az embert, ha nem annak teremtője? Egy számítógépnek a titkát, működését nyilván a gyártója ismerheti a legjobban. Az embert Isten ismeri a legjobban. Tőle kell tehát megkérdeznünk, hogy kicsoda az ember.

Itt Jézus egy különös példázatot mond egy olyan emberről, aki igazgyöngyöt keres. Amikor rátalál, mindenét eladja, csakhogy megvásárolhassa azt. Jézus itt az Isten országának a titkáról beszél. A hagyományos magyarázat szerint ebben a példázatban maga az Isten országa az a drágagyöngy, amit az embernek keresnie kell, hogy megtalálva azt, öröme teljes legyen. Viszont ebben a példázatban Jézus szerint az Isten országa a kereskedőhöz hasonlít, aki a drágagyöngyöt keresi. Így tehát a kereső és találó személy nem az ember, aki az Isten országát keresi, hanem maga Isten. Isten keresi a legdrágábbat, akit a teremtés koronájaként hozott létre. Azt az embert keresi, aki a bűneset következtében a mélybe zuhant, akire, Reményik szerint, „egy világszenny rakódott” A szenny alatt van az ember, akárcsak a drágagyöngy, ami az óceán mélyén rejtőzik.

Hogyan keletkezik a drágagyöngy? A gyöngykagyló a meleg tengerekben él: a Vörös tengerben, az Indiai óceánban, a Perzsa öbölben. A két kagyló héja légmentesen zárva van. Néha mégis előfordul, hogy a két kagylóhéj közé bekerül egy homokszem. Akkor a kagyló megpróbál védekezni az idegen test ellen, s fájdalmában egy keserű váladékot termel. Ez körbe fonja-vonja azt a kicsi porszemet, aztán rövidesen megkeményedik, s ez a puha testű állat halálát okozza. Így keletkezik az igazgyöngy a tenger mélyén. Csakhogy onnan fel kell azt hozni. Vannak erre szakosodott gyöngyhalászok, búvárok, akik a mélybe buknak, hogy fölhozzák ezt a drágagyöngyöt, aminek a piacon óriási értéke is lehet. Már az ókorban nagyra becsülték az ilyen igazgyöngyöket. A történelmi leírások tanúsítják, hogy Cézár a feleségének egy olyan drágagyöngyöt ajándékozott, ami mai árfolyamon kb. 120 000 eurót ér. Vagy a neves egyiptomi Kleopátrának olyan igazgyöngye volt, ami az előbb említetténel még drágább volt.

Jézus Krisztus mint teremtő Isten tökéletesen ismeri a teremtés világában zajló eseményeket. Ezért mondja ebben a példázatában, hogy az ember egy drágagyöngy. Egy olyan világban, ahol az ember már-már fuldokol a szennytől, ahol a fertőző mélyben szorongatják a bűn hullámai, itt, ahol a bűn mocskos árja lep el mindent, itt keresi Isten Jézus által az embert. Azt, aki rég elveszett, a mélybe hullt, s a világ-szenny alatt jajong, megkeresi, megtisztítja, s visszahelyezi eredeti méltóságába, azért, hogy igaz legyen a prófécia, amit az Ézsaiás 62,3-ban így olvasunk: „koronadísz lesz az ő kezében, királyi fejdísz az Isten tenyerén” Így beszél Isten az emberről az ószövetségi próféciaiban. Koronadísz, királyi fejdísz az Isten tenyerén. Testvérek, mi úgy érezzük gyakran, hogy ettől nagyon messze vagyunk. Az az ember, aki annyi aljasságra képes, akiben annyi bűn lakik, akiben annyi ellentétes indulat feszül, aki a másikat képes rövidtávú érdekek fejében elgáncsolni, akiben alig-alig lehet már megbízni, igen, ez az ember lehet koronadísz és királyi fejdísz az Isten tenyerén. Ez nem egy költői túlzás, amikor Ézsaiás így fogalmaz, noha őt az Ószövetség evangélistájának is nevezik, aki egyben költő is volt. Ez igenis

valóságga válhat, amikor Jézus Krisztus, a testté lett isteni szeretet rátalál a bűn mélyén rejtőző emberre.

Egyszer egy dél-afrikai város hatalmas szeméttelapén egy gyöngyszemnyi gyémántot talált valaki. Amikor ennek a híre elterjedt, néhány szegény ember nekiállt, hogy átkutassa a szemétdombot. Józan eszük azt diktálta: ahol valaki talált egy ilyen értékes gyémántot, ott más gyémántnak is lennie kell. Él ugyanis azon a vidéken egy olyan madár, amit a mi szarkánkhoz lehet hasonlítani, ez a csőrében elviszi az ilyen apró darabkákat. A gyémántbányák tájékán szedte fel egy ilyen madár, majd egy szemétdomb fölött elhulathatta. Bizony, néhány meggazdagodni vágyó szegény ember nem riadt vissza a szemétdomb szennyétől, bűzétől, és tíz ujjával morzsolta át az egész szeméttelapet. Találtak is gyémántot, egész zacskóra valót. Íme, mire képes az ember, csakhogy rátaláljon egy földi értékre! Jézus Krisztusban ezt teszi az Isten szeretete. A világ szemétdombjának alján rejtőző, torz arcú, bűn által deformált emberi életek sokaságát keresi Isten, téged és engem is. Mert Isten olyan szakértő, aki tudja, mennyit ér az ember. Eljött a menny tisztaságából és dicsőségéből ide a földre, a bűn által beszennyezett világ szemétdombjára, és itt keresi az embert. Az emberi elesettség mélységében kutatja, keresi azt az igazgyöngyöt, akit a teremtés koronájaként alkotott. Atyai szívének a fájdalma hajtja őt ebben a keresésben.

Füle Lajos evangéliumi költőnk fogalmaz így a „Futás” című versében: fut a gyermek a labda után, majd fut az ember a pénze után, végül azt mondja: „hulló Igével, kiöntött vérrel, viszonzatlan mély szerelmével fut az Isten az ember után” Tudja ugyanis, hogy az ember, akár csak az elveszett gyermek, nem tud meglenni Isten nélkül, akitől messze elcsatangolt. S mert ő már nem képes magától visszajutni Istenhez, ezért keresi meg Isten őt Jézusban.

Régóta keres Ő téged is. Amíg rád nem talál, amíg kezébe nem kerül egész életed, amíg ki nem emel a mélységből, amíg meg nem tisztít a keresztről lehulló vérével, addig értéktelen semmiként vagy eltemetve a bűnök szennyében. Ha sokan semmibe is vesznek emiatt, vagy te is értéktelennek minősíted önmagad, tudd meg, hogy Isten szemében mégis kedves vagy. Nem véletlenül fogalmaz így Isten az Ézsaiás 43,4-ben: „kedves vagy az én szememben, becses vagy és én szeretlek”. Egykor ezt Izráel népének mondta Isten, de ez ma is érvényes minden, Isten által keresett emberre. Ő ma is szenvedélyesen érdekli a nagy értékű gyöngyök iránt. Te vagy ez a drágagyöngy, akinek megvásárlásáért mindent odaadott.

Azt olvassuk a Jézus példázatában, hogy a kereskedő mindenét eladta, csakhogy megvásárolhassa a megtalált drágagyöngyöt. Igen, Isten Jézusban otthagya a mennyet és fölcserélte egy istálló jászálával. Elhagyta a názáreti otthont s elment megkeresni az elveszett bűnösöket, hogy barátokat találjon a paráznákban és vámszedőkben, akiket a kor igaznak gondolt emberei, a farizeusok és írástudók mélyen lebecsültek. Sokszor feladta Jézus a pihenését, a nyugalomát is, csakhogy minél több emberhez eljusson. Mindig igyekezett tovább menni, újabb és újabb helyszínekre érkezni, csak azért, hogy minél több lelket megmentsen. Végül otthagya egy szál köntösét is a sorsot vető katonák kezében, hogy aztán az egész életét odaadja a kereszten, s kiomoljon a vére, ami megtisztítsa a bűn által beszennyezett drágagyöngyöt, a te életedet s az enyémet. Ennyi mindent odaadott, letett az emberért. Nem csoda, ha Dávid, s vele együtt mi is elragadtatással kérdezzük: micsoda az ember, hogy őt ily nagyra becsülöd, s figyelmedet fordítod reá?

Áron vétettetek meg. Dicsőítétek azért az Istent a ti testetekben és lelketekben, amelyek az Istenéi – mondja Pál apostol. Nem aranyon, nem ezüstön, hanem a Krisztus vérében. Testvérem, a te igenléseidtől függ az, milyen válasz születik erre a kérdésre: micsoda az ember? A rád rakódott világ-szenny alatt, a hullámsír mélyében rejtőző, holt lelkű

teremténye vagy te Istennek, avagy az Isten szeretetétől megtalált, ékes korona az Isten tenyerén, hogy mások életét őrvezd, gazdagítsd. Minél inkább engeded, hogy megtisztítson ez a szelíd, de határozottan utánad nyúló isteni kéz, annál nagyobb esélyed van arra, hogy csillogj az Isten tenyerén, és sokak öröme és hasznára élj ebben a világban.

Igen ám, csak hogy sokszor magunkról úgy gondolkozunk: mi már senkinek nem használunk semmit. Én már egy értéktelen senki vagyok. Ezt akarja sokszor a világ is belénk sulykolni. A reklámok tele vannak sportos testű, szép megjelenésű emberekkel, akik valóban odaillenek a reklámokba. Ezek azt akarják érzéltetni: ilyen a menő ember, akinek sikeres az élete, aki a legtöbb pénzt kapja a világversenyeken. Csak hogy ez hamis képet mutat az emberről. Az ilyen csillogó külső mögött ugyanis nem egyszer szegény szív, magányos lélek rejtőzik. Az ilyenhez még nem ért el az Isten mentő keze. Az a kéz, amelyik minden szennyből le tud tisztítani, amelynek van hatalma arra, hogy a mélységből fölemeljen. Nem világi magaslatra, onnan ugyanis könnyen ejtik az embert. Mert a ma még ragyogó sztárok holnapután elfelejtett emberek. Olyan magaslatra emel fel Jézus, ahol maga Isten jegyzi az emberi élet árfolyamát. Én bizony azt kívánom, hogy az isteni tőzsdén jegyeztessék az életem értéke. Tudom, hogyha Jézus Krisztus vére által tisztult meg az életem, akkor Isten szemében értékes vagyok. S akkor előbbutóbb az emberek szemében is értékes, sőt bizonyos esetekben még irigyelt is leszek. Mert a hamis értékek után futkározó ember lassan ráérez arra, hogy ott van a maradandó kincs, ahol az ember befogadta a szívébe a legdrágábbat, Jézus Krisztust.

Testvér! Ha befogadta Isten ajándékát, Jézus Krisztust, akkor te vagy ez az igazgyöngy, akire Istennek szüksége van, aki királyi fejdíszként, ékes koronaként akar téged hordozni a tenyerén. Akkor már nem kell többé kisebbrendűségi bajokkal nyavalyognod. Nem kell többé a csillogó világsztárokkal összehasonlítva, hátrányban érezned magad. Bizony, az Isten tenyerén otthon érezheted magad, ha már utolért téged is ez az ember kereső Isten, aki mindent kész volt föladni azért, hogy téged és engem megtaláljon. Amikor ez megtörténik, akkor Isten is nagyon tud örülni feletted. Jézus más példázatokban is beszél az elveszett emberről. Ilyen az ismert példázat a tékozló fiúról. A megtalált ember fölött nagy öröm van a mennyben. Kedves testvér, örülhet-e már a menny a te megtalálásod felett? Hidd el, akkor lesz teljes a te örömed is, amikor ráérezel arra, hogy Isten szeretete végleg megtalált téged. Ha nem fordítasz többé hátat neki, hanem odatehet téged már a maga tenyerébe, hogy végleg hazakerülj hozzá. Ekkor nyer igazi értelmet a te röpke földi életed. Ámen.

Prédikációk böjtfő nagyhetére

Lőrincz István
Marosvásárhely–Alsóváros

Jézus szenvedésének értelme az újszövetségi levelekben

Hétfő

Aki a mi bűneinkért halálba adatott

Alapige: Róma 4,25a

A keresztyén egyház húsvét előtt hat héttel elkezd Jézus Krisztus szenvedéseire tekinteni. Ez nem azt jelenti, hogy az év többi részében nem kellene Jézus szenvedéseire gondolni, hisz tulajdonképpen nem kellene egy napnak sem úgy eltelnie, hogy ne gondolnánk Jézus szenvedésére és ne adnánk ezért hálát. Mégis jó az, hogy van az egyházi évnek egy olyan szakasza is, amikor különösképpen ezzel foglalkozunk. Ezen a nagyhéten „Jézus szenvedése az újszövetségi levelekben” lesz a témánk, tehát azt próbáljuk számba venni, hogy az apostoli levelek hogyan írnak Jézus szenvedéséről. Általában nem a tényeket közlik, mint ahogy azt az evangéliumok teszik, hanem nagyon gyakorlati módon arról szólnak, hogy mi ennek a szenvedésnek a haszna a mi életünkre, üdvösségünkre nézve. Pál és a többi apostolok úgy beszélnek a Jézus szenvedéséről, mint a mi üdvösségünk fundamentumáról. A Krisztus szenvedése azért volt szükséges, hogy nekünk az üdvösséget megszerezhesse és azzal minket megajándékozhasson.

A Római levél negyedik fejezetében Pál az Ábrahám történetén keresztül azt mutatja be, hogy a hit nem érdemszerző, hanem Isten ajándékait mi ingyen, ajándékképpen nyerhetjük meg. Aki hisz, az beismeri, hogy ő nem tarthat igényt az üdvösségre, de ugyanakkor tudja, hogy ajándékképpen elnyerheti azt. Tudja, hogy mi a bűneink által mindent eljátszottunk, de Isten nekünk Krisztusban mindent visszaszerzett.

De hogyan lehetséges az üdvösség megnyerése a hit által? A válasz egyértelmű: Jézus Krisztus szenvedése által. Ő a mi hitünk szíve, középpontja, benne dobog az Isten szeretetének a titka. Pál apostol az Ábrahám történetén keresztül mutatja be azt, hogy mi nem tudunk a magunk erejéből megigazulni, egyedül csak Jézus Krisztus által. A mi megigazulásunk csak úgy lett lehetségessé, hogy Jézus Krisztus halálra adatott. Ha ezt csak emberi szemmel nézzük, akkor azt mondjuk: Jézust emberek adták át embereknek, vagy azt, hogy a zsidók adták át Őt a rómaiaknak, vagy Júdás adta át Őt a főpapoknak. De a hit azt tudja, hogy Őt maga Isten, az Atya adta át azért, hogy szenvedjen és meghaljon értünk. Ha megnézzük az eredeti szöveget, akkor azt látjuk, hogy itt ugyanaz a szó található, mint a Róm 8,32-ben, ahol nyilvánvaló, hogy Isten volt az, aki Jézust értünk odaadta. Bármennyire is emberek voltak annak a történetnek a szereplői, amelyben Jézust halálra adták, de e mögött mégis az Atya akarata és irántunk való szeretete van. Az Ő odaadása szoros kapcsolatban van a mi bűneinkkel. Az Atya a mi bűneinkért adta Őt a keserves kereszthalálra. A mi bűneink miatt kellett Ő az Atya szerető, őrző kezéből durva, kegyetlen emberi kezekbe kerülni, olyan kezekbe, amelyek Őt megkínnozták és végül keresztre feszítették. Az Atya értünk vette le a kezét Fiáról, hogy nekünk megkegyelmezhesen, hogy mi ne maradjunk a bűn, halál, a Sátán elveszítő, károkozó kezében. Ez az átadás azonban még többet jelent a mi számunkra, és pedig azt, hogy ezzel a bűn hatalma megtört, a bűn már nem uralkodhatik bennünk és rajtunk. Jé-

zus nem csak az üdvösséget szerezte meg az Ő kimondhatatlan szenvedésével, hanem azt a lehetőséget is, hogy mi egy új életben járassunk.

A csodálatos a Jézus szenvedésében az, hogy bár Ő halálra adatott, de Ő maga is igent mondott erre. Nem volt könnyű az igent kimondani, vért verítékezett a Gecsemáné kertjében, de végül is ki tudta mondani: Atyám, legyen meg a te akaratod. Ilyen drága árat fizetett Jézus a mi üdvösségünkért. Nekünk semmit nem kell tenni érte, de neki halálra kellett menni. Aki ezt megérti, az nagyon hálás ember lesz! Ámen.

Kedd

Megbékéltünk Istennel az Ő Fiának halála által

Alapige: Róma 5,10b

Ez az igevers hosszabb, de most csak ezt az egyetlen tömondatot olvastam fel előttek, és erről szeretnék a mai estén bizonyosságot tenni. A megbékélés nem más, mint egy kapcsolatnak a helyreállítása, rendbe tétele. Két ember között például volt egy esemény, ami miatt talán hosszú évekig nem tudtak egymásnak megbocsátani. Ahol megbékélés van, ott mindig előbb bűn volt. Az egyik ember valamit vétett a másik ellen. Az egyik ember valamivel megbántotta, megsértette, megharagította. A helyzet annyira elmérgesedett, hogy már nem tudtak továbbra is barátságban maradni. A kettőjük közötti kapcsolat teljességgel megszakadt. A kapcsolatukat most egy teljes közömbösség, sőt szembenállás, ellenségeskedés jellemzi. Csak akkor van lehetőség a gyógyulásra, ha megbékülnek egymással. Ha szembenéznek azzal az akadállyal, ami közéjük került, ami miatt megromlott az egymással való kapcsolatuk, a baráti viszonyuk. Ilyen esetben csak akkor lehet szó továbblépésről, ha meg tudnak bocsátani egymásnak. Ezért azt kell mondanunk, hogy a megbékélés és a megbocsátás szoros kapcsolatban vannak egymással, nem létezhetnek egymás nélkül. Ahol nincs megbocsátás, ott megbékülésről sem lehet szó. Csak a bocsánat veszi el az útból az akadályt, a bűnt. A bocsánat érvényteleníti a bűnt.

Ha ez így van az emberi viszonylatokban, mennyire inkább így van ez Isten és az ember viszonylatában. Isten és ember megbékéléséről se lehet szó bocsánat nélkül. Mi azonban azt is tudjuk, hogy Isten igazságos, hogy az Ő törvénye megköveteli, hogy a bűnt méltó büntetés kell sújtsa. De azt is tudjuk, hogy Isten irgalmas. A kettő egyszerre igaz és egyszerre érvényesül. Isten szeretete és igazsága között Jézus Krisztus halála és szenvedése jelenti a hidat. Isten nem tudott „csak úgy” megbocsátani nekünk, ezért volt szükség Fia áldozatára. Ha Isten „csak úgy” bocsátott volna meg nekünk, akkor ez azt jelentette volna, hogy Isten egyáltalán nem veszi komolyan a bűnt, hogy neki tulajdonképpen mindegy, hogy mi mit és hogyan cselekszünk. De ez még emberi viszonylatban sincs így. Milyen édesapának vagy édesanyának tartanánk az olyan szülőt, aki nem állít szabályokat gyermeke elé, aki nem törődik azzal, hogy jót vagy rosszat tesz gyermeke? A szülői szeretetnek megvannak a szigorú szabályai, sokkal inkább az Isten szeretetének is szabályai vannak. Isten se tudja áthágni az Ő szeretetének a szabályait. A szabály pedig az, hogy a bűnt meg kell büntetni.

A Krisztus szenvedése épp azt jelenti, hogy Jézus Krisztus magára vette a mi bűneink büntetését. Csak így tudott Isten nekünk megbocsátani. Ez a bocsánat Jézusért valóság lehet a mi életünkben. Az Istennel való kapcsolatunk, közösségünk helyreállhat, meggyógyulhat, mert már nincs ott a nagy akadály: a bűn. Isten Krisztus áldozatáért elfedezte azt.

A csodálatos az, hogy itt mindent Isten cselekedett. A kezdeményezés Tőle jött. Pedig az ember vétkezett, az ember fordított hátat Istennek, mégis Isten az, aki meg akart békülni az emberrel. Isten szeretete nem bírta a távolságot, Isten szíve beleszakadt a

fájdalomba, hogy az ember szakított vele. A megbántott szeretet akart kiengesztelődni. A mai estén ez a szeretet kell elgondolkoztasson minket. Ennek a szeretetnek örvendezhetünk, ezért a szeretetért adhatunk hálát. Ámen.

Szerda

Tudván azt, hogy a mi óemberünk Ő vele megfeszítettett

Alapige: Róma 6,6

Nem könnyű ezt az ígét megérteni. Nem az egyetlen nehezen érthető ige Pál leveleiben. Ezekben az ígékben Pál arról beszél, hogy mi mindent Krisztussal együtt tehetünk, illetve velünk minden Krisztussal együtt történik, vele feszítettünk meg, vele támadunk fel, vele együtt helyeztetünk a mennyekbe. Feltevődik a kérdés, hogy vajon itt arról van szó, ami Jézussal történt értünk, vagy ami a hívővel történik a Jézussal való közösségben?

A Szentírás azt mutatja, hogy mindenek előtt az a fontos, ami Jézussal történt. Nos, Krisztus valóban a mennyekbe helyeztetett, mi azonban még nem. De akkor miért mondta ezt így az ige? Mi nem vagyunk Krisztussal egyenrangúak. Azt kell látnunk, hogy mindaz, ami Jézussal történt, az értünk történt. Értünk jött a Földre, értünk élt, értünk halt meg. Az Ő szenvedése helyettes szenvedés volt.

Ennek az Ószövetségben is ragyogó példáját látjuk. A főpap egy nagyon szép ruhát viselt. E ruhának volt egy olyan darabja, az ún. vállkötő, amiben volt tizenkét drágakő, felírva rájuk a tizenkét nemzetség neve. A főpap mindig úgy ment be a szentélybe, hogy magával bevitte a tizenkét nemzetség nevét viselő kövecskét is.

Ez azt fejezte ki, hogy így Izráel népe is mintegy megjelent az Úr színe előtt a főpap személyén keresztül. Így történt ez Jézus Krisztussal is. Ő a szívében hordozta az övéit. Amikor meghalt, akkor mint az ő képviselőjük halt meg. Más szavakkal: az övéi vele együtt szintén meghaltak.

Most Pál ezt a képet alkalmazza a hívők életére is. A hívő ember ó-embere, vagyis a vele született bűnös és gonosz természete azáltal, hogy hisz a Jézus Krisztus helyettes elégtételében, szintén meghal. A hívő ember tudja: a Krisztus halála az ő ó-emberének a halála is. De a hit ezen a ponton még tovább megy, és nem csak azt vallja, hogy Krisztus értem meghalt, hanem azt is, hogy én most már ezentúl Krisztussal élhetek. Vele együtt egy új életben járhatok.

A Krisztus szenvedése tehát nem egy rajtam kívül levő történés. Ezt nem úgy kell értenünk, hogy nekünk valami részünk, érdemünk lenne abban. Mi nem segítünk be, nem pótolunk be a Krisztus által elvégzett üdvösségbe. De olyan értelemben nem marad rajtunk kívül, hogy bennünk is történik valami. Meghal az ó-ember és megelevenedik az új-ember, úgy, ahogy azt a Káténk is tanítja. Ha Krisztus az Ő Szentlelke által bennem lakozik, akkor a bűn halálos döfést kap az életemben. Bár teljesen nem semmivé válok, de már megerőtlenedek. Nem uralkodhat többé rajtam!

A Krisztus szenvedését és halálát tehát én egy lelki valóságként élem meg, ami gyökeres változást hoz az én életemben. Az Ő szenvedése és halála átalakítja egész életemet. De ezek után felteheti valaki a kérdést: hogyan megy ez végbe az én személyes életemben? Hit által és ugyanakkor imádság által. Mindenek előtt hinnem kell, hogy Jézussal együtt az én ó-emberem is meghal, s ugyanakkor imádkoznom is kell azért, hogy ez a változás az én életemben is megtörténjen. Ez egy egész életre szóló feladat, mert a bűn mindennap megpróbál erőt venni felettem. De én mindennap emlékezhetem arra, hogy Krisztussal együtt már meghaltam a bűnnek, hogy ezután egészen Istennek élhessek. Ámen.

Csütörtök

Hogy megismerjem Őt és az Ő feltámadásának erejét

Alapige: Filippi 3,10

A megelőző estéken találkoztunk már ezzel a kifejezéssel: Krisztussal együtt meghalni. Láttuk, hogy mit is jelent a mi számunkra közösségben lenni az Ő szenvedésével. Mi általában nem a szenvedésben akarunk közösséget vállalni, hanem az örvendezésben, a dicsőségben. De mit is jelent Krisztus szenvedésével közösségben lenni? Ez nem más, mint bensőséges közösséget vállalni a szenvedő Jézussal. Mert Őt csak a szenvedésében lehet igazán megismerni. A szenvedés nélkül Jézus élete nagyon szegény maradna. Nem véletlen, hogy amikor az Apostoli Hitvallás összefoglalja a Jézus életét, rögtön a születés után már a szenvedés következik.

Nagyon érdekes az, hogy Pál itt megfordítja a sorrendet. Először beszél a Jézus feltámadása erejének megismeréséről, és csak azután az Ő szenvedésében való részesüléséről. Miért van ez így? Azért, mert a feltámadás által értjük meg a szenvedést. Csak akkor értjük meg a szenvedését, amikor már a feltámadás erői működni kezdenek az életünkben. A feltámadás ereje pedig a Jézus szenvedésének a gyümölcse az életünkben. A Krisztus szenvedéséből áldott erők áradnak szét bennünk. Miközben a Jézus szenvedésével és feltámadásával foglalkozunk, ennek erői munkálkodnak a mi életünkben. És annak a gyümölcsei is megjelennek a mi életünkben. Így például a Krisztus szenvedése megvigasztal minket a mi szenvedésünkben.

Ennek az ígének azonban van még egy másik üzenete is a mi számunkra. Miközben a Jézus szenvedésével foglalkozunk, meglátjuk, hogy mennyi mindent kellett neki a szenvedés útján elhordozni. Milyen ellenséges indulat volt az emberekben iránta, mennyi gúnyt és szidalmat kellett elhordoznia. De Őt semmilyen szidalom, gúny nem tudta visszatántorítani céljától. Most Krisztus teste szerint a mennyben van. Őt már nem lehet bántani, szidalmazni, gúnyolni. De a Sátán épp ezért az övéin tölti ki minden haragját. A gyülekezetet lehet bántani, üldözni, káromolni. Az a bántás, szidalom, szenvedés, ami Jézusnak kijutott földi életében, most a követőinek az osztályrésze. Mennyit kellett Pál apostolnak is szenvednie a Krisztus nevéért! Csak elolvasni is sok, hogy mi minden bántást, verést, kiűzetést kellett neki is Krisztus nyomdokában elszervednie. Pál apostol nem próbált kitérni, elmenekülni a szenvedések elől. Nem mondott nemet a szenvedésre, hanem engedelmesen és alázattal elfogadta a szenvedést.

Feltevődik a kérdés: hogy tudta Pál, és hogy tudjuk mi is elhordozni a Krisztus követésével járó szenvedést? Mert az mindig kijut az övének. Csak a formája változott. Volt olyan, hogy véresen üldözték, oroszlánok elé, börtönökbe vetették a Krisztus követőit. Ma nálunk ez nem így van, és ezért adjunk hálát. De még nincs messze tőlünk az az idő, amikor nálunk is üldözték a hitet és az egyházat. De ha nehéz üldöztetést nem is kell szenvednünk, mégis hordozni kell a Krisztus gyalázatát. Hisz nagyon sok keresztyént ma is kigúnyolnak, nevetségessé tesznek az istentelen munkatársak, azok, akik nem veszik komolyan Istent és a hitet. Ezt csak úgy tudjuk elhordozni, ha ismerjük Jézus halálának és feltámadásának az erejét. Így tudunk szüntelenül tovább menni a Krisztus követésének útján, így tudunk mindvégig állhatatosnak maradni. Krisztus ereje hordoz minket, bármilyen szenvedést is kellene érette elhordozni. Ámen.

Péntek

Hiszen Krisztus is szenvedett érettetek...

Alapige: 1Péter 2,21

Tudjuk azt, hogy arról a kérdésről, hogy Jézus nekünk példaképünk, heves viták folynak a keresztyének között. Nagyon sokan elutasítják azt a gondolatot, hogy nekünk Jézus példát adott, hogy nekünk is azt kellene tenni, amit Ő is tett. Elvégre én nem vagyok Krisztus, szokták az emberek mondogatni. Én nem tudok úgy cselekedni, ahogy Ő cselekedett. Én bűnös ember vagyok, Ő pedig büntelen volt. Ezért teljes lehetetlenség, hogy én az Ő példáját kövessem. Mások ehhez még azt is hozzátézik: elvégre Jézus mindent elvégzett értem, az én üdvösségemet Ő teljességgel elvégezte, mit kellene még nekem is tennem? Én azzal, hogy megpróbálok az Ő példáját követni, nem tudok eredményeket szerezni. Hát nem azt tanítja a Szentírás, hogy az üdvösség kegyelemből, hit által kapható meg, nem pedig Jézust követő cselekedetek által?

Ezekben az okfejtésekben sok igazság van, de mégsem ez a teljes igazság. Hiszen ez teljességgel ellentmond annak az ígének, amit a mai estén alapigeként felolvastunk. Mert ez az ige, akár tetszik nekünk, akár nem, világosan és félreérthetetlenül megparancsolja, hogy Jézust kövessük, aki nekünk példát adott. Az ige összefüggéséből az is világosan kiderül, hogy Péter itt nem azt akarja mondani, hogy mi valamit is hozzá tudnánk tenni ahhoz az üdvösséghez, amit Jézus épp a szenvedése által szerzett meg nekünk. Péter egy pillanatra se feledkezik meg arról, hogy az első és legfontosabb dolog az, hogy Krisztus szenvedett értünk. Péter egy hajszálnyit sem vesz el abból az igazságból, hogy a mi üdvösségünk teljességgel és kizárólagosan a Krisztus szenvedésének a gyümölcse.

Péter itt azonban arról beszél, hogy akik ezt megértették, elfogadták, üdvösséget nyertek a Krisztus szenvedése által, most egy nagy feladatot, egy nagy küldetést kapnak: hogy kövessék Jézus Krisztust, mint aki számukra egy ragyogó és követendő példát adott. Ez az ige egyszerűen azt az igazságot mondja el számunkra, hogy nekünk mindenben Krisztust kell követnünk. A következő versben Péter két példát is ad nekünk arra nézve, hogy hogyan is néz ki az, hogy nekünk Jézus a példaképünk. Azt mondja róla Péter, hogy szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott, és szenvedvén nem fenyegetőzött. Ebben a Jézus nagy alázatát látjuk, hogy Ő kész volt elfogadni a szenvedést. Hogy Jézus a gonoszt nem a gonosszal, hanem a jóval akarta meggyőzni. Mi is lett volna, ha Jézus is szidalmazott és fenyegetőzött volna, úgy, ahogy azt minden kivégzett ilyen esetben tette? Hogyan lehetett volna Ő a világ Megváltójává, ha ugyanolyan eszközöket használt volna, amit a világ is használt? Hogyan olvasnánk akkor azt, hogy az egész sokaság, amely a kivégzést végignézte, mellét verve megtér? Épp ez volt az isteni, a megváltói ebben a szenvedésben. Péter azt mondja, hogy ebben és sok más dologban is nekünk pontosan úgy kell tennünk, ahogy Ő tett. Az az indulat kell legyen bennünk, ami benne is volt, mondja Pál apostol. A Krisztus követői nem folyamodhatnak az erőszak, a fenyegetés, a bosszú eszközhöz. Mi mindenben Jézus példáját kell kövessük! A Jézus szenvedésének különböző mozzanatai mind-mind szép példát adnak a mi számunkra. Ahogy Ő imádkozott az ellenségeiért, úgy kell imádkoznunk nekünk is. István, az első vértanú szinte szó szerint ugyanazon szavakat mondotta el halála előtt, mint Jézus. Ő komolyan vette, hogy Jézus példát hagyott nekünk a szenvedésével. Vajon mi tudjuk-e követni a példáját? A keresztyén név azt jelenti: krisztusi, Krisztust-hordozó ember. Az első keresztyéneket azért nevezték így el, mert teljességgel hasonlítottak az ő Mesterükre. Mi vajon méltóak vagyunk-e a keresztyén névhez?

Vigyázzunk, mert mi is olyan könnyen hasonlunk ehhez a világhoz. Úgy élünk, úgy gondolkodunk, úgy cselekszünk, mint a világ fiai. Olyan sokszor nem tudják az emberek meglátni rajtunk, hogy Krisztus a mi példaképünk. Jegyezzük jól meg ezt az igét: Krisztus szenvedése követendő példát hagyott nekünk. Ő nem csak példát hagyott nekünk, hanem Szentlelke által erőt is ad nekünk, hogy Őt követhessük. Ezért soha ne mondjuk: én nem tudom Krisztust követni, Ő nem lehet az én példaképem, hanem sokkal inkább legyünk hálásak azért, hogy nekünk egy ilyen példaképünk lehet. Ámen.

Szombat

Aki a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára

Alapige: 1Péter 2,24

Ahogy ezt az igét halljuk, rögtön megfogalmazódik bennünk a kérdés: hogyan lehetséges ez? Hogyan vihette fel valaki a mi bűneinket testében a fára? E hét folyamán már többször is találkoztunk azzal a gondolattal, hogy Krisztus helyettünk szenvedett. Ő magára vette azt a büntetést, amit nekünk kellett volna elhordoznunk. Nem úgy vette magára a bűnt, hogy Ő is bűnössé lett volna. Akkor nem szenvedhetett volna helyettünk, hiszen akkor a maga bűnei miatt kellett volna szenvedjen. Nem, Ő épp azért tudott másokért szenvedni, hogy önmagáért nem kellett szenvednie, a maga bűneieért nem kellett bűnhődnie. Mit jelent hát az, hogy Ő a mi bűneinket testében vitte fel a fára? A bűnököt az Ő testére írták, vagy valami más módon? Nem úgy vitte fel tehát, hogy maga is bűnössé lett volna, hanem úgy, hogy a mi bűneink büntetése az Ő testét érte. A mi bűneink büntetését az Ő testén hajtották végre. Ő a testével és testében ment bele az Istennek bűneink miatti ítéletébe. Ezért mondja Péter, hogy a mi bűneinket testében vitte fel a fára. Nyilván, hogy ez egy szemléltető kijelentése annak, hogy Isten Jézusnak tulajdonította azt a bűnt, amit mi követtünk el. Újra és újra a csere képe jön itt előnkbe. Ő cserélt velünk akkor, amikor az ítélet miatt szenvedni kellett. Őt bűnössé nyilvánították, a mi adósságunk az Ő számlájára került, mondanánk banki nyelvhasználatban. S Ő ezzel a büntetéssel, ezzel az adóssággal a keresztre ment.

Amikor Őt a keresztre szegezték, akkor a mi bűneink is a keresztre szegeződtek. Így vállalt Jézus közösséget a bűnössel. Ez a szeretet kibeszélhetetlen csodája, hogy Ő magára veszi a mi bűneink büntetését. Micsoda szeretet, micsoda szenvedés! Ha mi most Péternek feltesszük a kérdést, hogy hol vannak a mi bűneink, akkor ő erre azt a határozott választ adja, hogy ott vannak Jézus keresztfájára szegezve. De ez azt is jelenti, hogy ott meghal a bűn. Amikor Péter ezt az igét leírta, bizonyára életének két mozzanatára gondolhatott. Az első mozzanat, amikor elutasította a Jézus szenvedését: mentse Isten, Uram, nem eshetik ez meg veled! A másik mozzanat, amikor Péter a főpap udvarában egymás után háromszor megtagadta Jézust. Péter most tudja: ez a két bűne és a többi is oda van szegezve a Jézus keresztfájára. A Péter bűne és ez ige között ott van az Ő kereszthalála.

Hol van az én bűnöm és a te bűnöd? Ott a kereszten, oda van szegezve a fára. Ezért egy pillanatra se kételkedj a bocsánatban. De ne feledd: oda van szegezve, már tehetetlen, nem vehet többé erőt rajtad. Ha tekinteted lélekben ott marad a kereszten, diadal-maskodni tudsz a bűn felett. De mi mégis úgy érezzük, hogy újabb és újabb bűnök és kísértések fenyegetnek, csábítanak bennünket. Mit tegyünk mi ezekkel? Hát vigyük oda lélekben a keresztfához. Ez most imádságban történhetik meg. Őszintén megvallhatod: Uram, te látod, hogy ez a bűn kísért engem, de én tudom, hogy Te ezt is felvitted testedben a fára, Te ezért a bűnömért is szenvedtél, Te erre a bűnre is bocsánatot szerezted.

Add most hinnem, hogy ez a bűn is oda van szegezve a Te keresztfádra, ezért vedd el ezt tőlem, szabadíts meg ettől. Ezt az imádságot egészen bizonyosan meghallgatja az Úr. Ámen.

Vasárnap

Mert a Bárány, aki a királyiszéknek közepette van, legelteti őket

Alapige: Jelenések 7,17

Egész héten át arról szólt az igehirdetés, hogy az apostoli levelek miképpen tesznek bizonyosságot Jézus szenvedéséről. A mai napon, böjtfő vasárnapján a Szentírás utolsó könyvéből vettük az ígét. Különös az, hogy ebben a könyvben is, ahol már a megdicsőült és visszatérő Krisztusról van főleg szó, mégis olyan sok szó esik az Ő szenvedéséről. Az első alkalommal az ötödik fejezetben olvasunk a Bárányról, aki egyedül méltó, hogy a könyvet felnyissa és megértse. Most a Bárány ismét felbukkan, de most mint olyan, aki legelteti az Ő népét.

Amikor egy izraelita a bárány szót hallotta, önkéntelenül is a páskabárányra gondolt, amit le kellett vágni, hogy vérevel megjelöljék az ajtófélfát és így az öldöklő angyal ne ölje meg az elsőszülötteket. És gondoltak aztán arra a sok százezer bárányra, amit áldozatként mutattak be a bűnökért. Mindez a sok bárány az egyetlen Bárányra mutatott, aki azért jött, hogy elvegye a világ bűneit. A szeplőtlen, ártatlan Bárány meghalt a mi bűneinkért. De különös, hogy Ő mennybementele után is Bárány akar maradni. Ő a saját vére által ment be a szentélybe. Milyen jó, hogy mi ismerhetjük ezt a Bárányt! Milyen jó, hogy tudhatjuk, hogy az Ő drága vérén váltattunk meg. A világ szemében ez egy megveendő dolog. Hisz a világ a nagy és imponáló dolgokat szereti. Egy szerény, védtelen bárány megveendő a szemében. Ugyan már, mit tudna az tenni értünk? A világ fiai nem tudnak mit kezdeni Jézussal és az Ő áldozatával. De majd egykor az ítéletben ez lesz a fő kérdés: mit tettél a Bárányal, akit érted adtam?

A nagyon különös és érdekes azonban itt az, hogy a bárány a trónon, a királyi széken ül, annak közepében. A trón a hatalom és a királyi tekintély szimbóluma. Ez a trón a mennyben van, ahol Isten szentsége és dicsősége uralkodik. De hogyan juthat el a bűnös ember ehhez a trónhoz? Hát úgy, hogy az ítélet trónja a kegyelem királyi székévé lett számunkra, épp a Bárány áldozata révén. És most a Bárány hív minket, hogy bizodalommal járjunk az Ő királyi székéhez. Ő már előbb a keresztre ment, hogy mi a trónhoz mehessünk. A Bárány ott van a királyi szék közepén. Ez azt jelenti, hogy minden hatalom neki adatott mennyen és földön. Az ellenség ott hever legyőzött az Ő lábainál. Az, hogy Ő a trón közepében van, azt is jelenti, hogy ez a trón minden oldalról és mindenki számára megközelíthető. Senki se kell mondja: óh, én nem tudok oda menni. Én túl nagy bűnös vagyok ahhoz, hogy Ő rajtam is tudjon könyörülni. De az, hogy Ő a trón közepén van, még valamit jelent: azt, hogy az Atyához nem lehet csak a Fiú, a Bárány áldozata árán közeledni. Nincs más út, nincs más név, ami által nekünk üdvösségünk lenne. Csak az Ő neve. Hiába próbálkozunk más úton üdvösségre, békességre jutni. Jézust nem lehet kikerülni és megkerülni. Aki ezt teszi, az sohasem fog a trón közepébe jutni.

Még különösebb az, hogy a Bárányról az van itt megjegyezve, hogy Ő legeltetni fog. Hisz a báránynak épp az a tulajdonsága, hogy ő nem tud legeltetni, hanem sokkal inkább ő az, aki legeltetésre szorul. De itt kifejezetten az áll a Bárányról megírva, hogy Ő legeltetni fog. A Bárány, amely megáldoztatott, ugyanakkor legelteti is népét. A Bárány lesz a Pásztor. Ő maga mondta már földi életében is magáról, hogy: én vagyok a jó Pásztor,

aki életét adja a juhokért. Ő vezeti népét, aki sok szenvedésen és nyomorúságon át igyekszik a menny felé. És épp azért, mert Ő legeltet minket, egészen bizonyos, hogy el is fogunk érkezni a célba. Boldog az az ember, akinek Ő a Pásztor, akinek Ő a Báránya. Ő tudja, hogy nekünk mire van szükségünk, ő visszahoz, ha eltelyedtünk, Ő erős kézzel vezet minket. És egyszer meg fogunk érkezni a trónhoz, és meg fogjuk Őt látni, amint van.

A mi számunkra ebben a böjti időszakban is csak egyetlen fontos kérdés van: én az Ő nyájához tartozom-e már? Tudom-e azt, hogy az Ő drága vére által, az Ő szenvedése által nekem bűnbocsánatot és örök életet szerzett? Hallgatók-e az Ő szavára mindenben? Követem-e Őt, bárhová is vezessen engem? Az Úr áldjon meg minket ebben a böjti időszakban, hogy tudjuk ismét elkísérni lélekben a mi Megváltónkat a szenvedés útján, hogy tudjunk ebben az esztendőben is lelki kincsekkel gyarapodni, és hadd legyen az Ő szenvedése gyümölcsöt hozó a mi életünkben! Ámen.

Marie Durand, aki 38 év börtönt szenvedett a hitéért

Aki győz, örökségül nyeri mindezeket! (Jel 21,7)

Marie Durand 1715-ben született Boutchetde-Pranlesban, Dél-Franciaországban. Olyan idők voltak ezek, amikor az evangéliumi hívőket rettenetesen üldözték Franciaországban. Ennek következtében nagyon sokan meghaltak, mások kivándoroltak Németországba, Angliába és Svájcba. Hugonottáknak (francia protestáns) nevezték őket, és alig ha volt még egy olyan vallási csoport Európában, amely annyi kimondhatatlan szenvedést, üldöztetést, nyomorúságot és mártírhalált szenvedett el, mint ők. Marie Durand édesapját idős emberként vetették börtönbe, bátyja, Pierre, Jézusért mártírhalált szenvedett. 1730. július 14-én letarlóztatták a tizenöt éves Marie Durand-t, és a hírhedt Aigues-Mortes börtöntoronyba vitték. Ez a börtöntorony a Rhone folyó mocsaras deltavidékének tágas területén állt, ahol nyáron rendkívül párás és fullasztóan meleg volt, télen azonban jeges szél fúj át a lőrésen. A börtönparancsnok időről időre megjelent ebben a borzalmas börtöntoronyban, ahová csak hívő asszonyokat börtönöztek be Jézusba vetett hitük miatt. Majdnem mindannyian meghaltak a rettenetes körülmények között. A börtönparancsnok mindig egy írást tett le eléjük, amelyet ha aláírnak, mindegyiküket azonnal szabadon bocsátják. Eszerint tartózkodni fognak a protestáns vallás mindenmű gyakorlásától. De egyikük sem írta alá, a legkevésbé a tizenöt éves Marie. Így azután teljes 38 évet töltött itt. Csak 1768. április 14-én hagyta el Marie Durand ezt a borzalmas börtönt. Ezt a börtöntornyot a mai napig „Tour de Constance”-nak, az „Állhatatosság tornyának” nevezik. Ennek a tömlőcnek a falára a bebörtönzöttek rákarcolták a „Resistez!” („Álljatok ellen!”) szót. Marie Durand 38 éven át állt ellen, és győzött. Kiszabadulása után még nyolc évet élt. Az 1776. év júliusának első napjaiban bement a mennyei dicsőségbe.

Ahogy Marie Durand és minden szenvedő társa annak idején ellenálltak, úgy száll szembe minden valódi keresztyén a Golgotától máig eltelt csaknem 2000 év alatt Üdvözítőjéért, Jézus Krisztusért a világgal, a bűnnel és a romlással. Inkább mártírhalált halt, minthogy megtagadja Urát. Tanuljunk a 15 éves Marie Durand szenvedésének bizonygatótételéből, és szégyenítsen meg bennünket az ő Jézusért vállalt szenvedése, amikor nem állunk egyértelműen Jézus oldalára. Minél inkább benne járunk az utolsó időkben, annál inkább szembe kell néznünk a döntéssel, és egyre gyakrabban követeli meg tőlünk a hitünk ezt az „Álljatok ellen!”-t. Boldogok vagyunk, ha a Jézusba vetett hitben és az Iránta érzett szeretetben kitartunk, és dicsőítjük Őt mind életünkben, mind halálunkban (Róm 14,8).

Prédikációk böjtfőre

Szilágyi Róbert
Kolozsvár–Felsőváros

Böjtölni és bővölködni!

Alapige: Ézsaiás 58,3–9a
Bibliolvasás: Zakariás 7

Három nappal ezelőtt a XXI. Századot követtem. Böjtfő nagyhatén templomba igyekezett. Szomorú, de magabiztosságot árasztó tekintete, fekete kopott ruhája, megfakult kötésű énekeskönyve elárulta őt. Egész természete ünnepélyes hangulatról tanúskodott. Gyalog járt, nem sietett! Talán élvezni akarta a város nemzeti színekben pompázó világosságát, vagy szennyezett levegőre vágyott, vagy egyszerűen sétálni akart – nem tudom. Útja a Széchenyi-téren keresztül vezetett. Nagy meglepetésemre felgyorsította lép-teit, összehúzta magát, órájára nézett, és halkán makogott valamit az orra alatt. Pedig a McDonald's feletti óra csak fél ötöt jelzett. Nem értettem, csodálkoztam. Majd hirtelen tekintetét a földre szegezte. Megállt egy pillanatra. Lábainál egy koldus feküdt, aki síró hanggal könyörgött alamizsnáért. A hidegtől megdermedt, a sártól bemocskolt kezét hiába nyújtogatta a XXI. Század felé. Ez alkalommal semmit sem kapott. A XXI. Század sietett. Kihúzódott az út szélére, lépteivel zsonglőrözött, kerülgetett. A koldus mellett egy másik, aztán egy harmadik: férfi, nő, gyerek – inkább levetkőzve, mint felöltözve, kisírt arcokkal, didergő testtel. A XXI. Század hátat fordítva sietett. Végre, beléphetett a templomba. Rövid várakozás után, megkezdődött az „istentisztelet” Elhangzott az eget-földet megrázó prédikáció: „Böjtölni kell. Nemcsak külsőleg, hanem belsőleg-lélekben is. Sajnos, a XXI. Század ember nem böjtöl, és ha böjtöl, csak helytelenül böjtöl, képmutatószkodik. Le kell mondani a test kívánságairól, és utat engedni a lélek óhajainak. Legalább böjtfő nagyhatén minden becsületes ember böjtölnön, de nem testileg, hanem lelkiileg.” A templomból kijövet a XXI. Század reszkető anyát látott, kebelébe bújt, szoknyája alá rejtett, éhező gyerekekkel. Sajnálkozva közölte, hogy nem adhat semmit sem, mert pénzét a perselybe tette. Hazafelé indult a megszokott útvonalon. A Széchenyi-téren semmi sem változott. A koldusok száma nem fogyott, talán gyarapodott. A régiek elmentek szállást keresni, és újak jöttek. De hát ki tudná őket megkülönböztetni. A XXI. Század nem ismerte őket, hisz mindig sietett. Megálltam a lépcsőháza előtt. Még egyszer látni akartam az arcát. A nyugodt arc helyett szúrós tekintetet találtam nemcsak én, hanem az a nyomorult is, aki a lépcsőházban melegedni akart, és ágyat vetni hitvány kartondobozokból. A XXI. Század, mint Kolozsvár törvényes lakója, kizavarta. Semmi sem változott, csupán a karórám hat órát mutatott. „Biztos nem lehetett magyar és nem lehetett református!?” – gondoltam.

Mintegy 2500 évvel ezelőtt Ézsaiás próféta is csodálkozott a babiloni fogságból hazatért júdaiak magatartásán. Meglepődve szemlélhette kegyes életstílusukat, a lerombolt ország újjáépítése érdekében tett fáradozásukat, ugyanakkor megdöbbenve hallgathatta Jahve iránti lázadásukat, engedetlenségüket, elégedetlenségüket. Az is biztos, hogy mint a nép közül való, jól ismerte e nép vallásos életét, meggyőződését, és restellhette magát Jahve fenséges színe előtt, amikor a júdaiak a böjtölés kapcsán megbújtak a böjtölés látszata mögé, úgy tettek, mintha semmi sem történt volna, semmi sem változott volna, sőt ráadásul még követelöztek is: Isten jutalmazza meg jóléttel vallásos fáradozásaikat!

Ebben a korban a bűjtölés a rituális gyász egyik formája volt. Kezdetről fogva a gyással, a bűnbánattal és az imádsággal kapcsolódott össze. Mózes törvénye egyedül az engesztelés napjára írta elő a bűjtölést, de nemzeti katasztrófák idején is tartottak bűjtőt. (Bír 20,26; 2Krón 20,3) Később rendszeres bűjti napokat vezettek be annak a megrázó kódtatásnak hatására, amit Jeruzsálem és a templom Kr. e. 587-es pusztulása okozott, hogy így emlékezzenek meg erről a szörnyű eseményről (Zak 7,1–7).

A fogságból való visszatérés után viszontagságos körülmények fogadták a hazatérőket. A bűjti napokon az emberek azért kiáltottak Istenhez, hogy hallgassa meg őket és adja meg nekik a megígért javakat. Úgy gondolták, hogy Isten népeként ezekre a javakra jogosan tarthatnak igényt!

Azért bűjtöltek tehát, hogy kapjanak valamit. Nem elégedtek volna meg a kevéssel, sokat akartak, pedig nem érdemelték. Magukért bűjtöltek! Feltételezhetjük, hogy voltak olyanok, akik igazán bűjtöltek, de a többség csak áltatta magát a hamis biztonságérzettel, és szerepet játszott. De Istennek volt alkalma megismerni ezt a népet, amely előtte már többször leszerepelt.

Hogyha Jahve lelkiállapotát szeretnénk meghatározni emberi szavakkal, akkor azt mondhatnánk, hogy a szabadító Isten *szomorú*. Nem azért, mert ismét csalódott népében (ez már természetessé vált), hanem azért, mert e nép abban a hamis biztonságérzetben ringatta magát, hogy amit tesz, kedves Isten szemében. Az Isten kegyelméből élő júdaiak azt gondolták, hogy Istent be lehet csapni. De Istent nem lehet becsapni! Ő meglátta a külsőségeket, a hamisságot, a képmutatást.

Ennek az Ézsaiás-i kontextusnak nem is az a nagy kérdése, hogy kell-e bűjtölni. Persze, hogy kell. Hol írja, hogy nem kell? Ezek az igeversek nem szólnak a külső bűjt és a lélek (belső) bűjtje közötti ellentétéről, sem arról, hogy melyik részesül előnyben, melyik veszti el fontosságát. Mindkettőre szükség van! Ezek a versek az Isten szerinti és az ember szerinti bűjtölésről szólnak! Az Isten szerinti bűjt (Isten szemében kedves bűjt), az igazi bűjt előfeltétele a **bűnbánat és a szeretet!** Az emberek szerinti bűjt (hamis bűjt) előfeltétele egy megfelelő alkalom a követelőzésre, valamint az érdemszerző cselekedet gondolata. **Az Isten szerinti bűjtnek van értelme, az emberi turpisságon alapuló bűjt jelen helyzetben értelmét veszítette.** Isten leleplezi a hamisan bűjtölőket és Isten szemszögéből nézve a nép bűjtölése értelmetlenné válik.

Volt-e valaha olyan érzések, hogy amit teszték, az értelmetlen. Miért? Mert nincs eredménye. A beteg elmegy az orvoshoz, az orvos felszínes kivizsgálás után rossz kezelést ír fel. A beteg hetekig folytatja az orvos által előírt helytelen kúrát és rádöbben, hogy értelmetlen, mivel nincs eredménye: nem gyógyult meg. Értelmetlenné válhat családi életünk a felszínesség miatt, értelmetlenné válhat gyülekezeti életünk, az istentiszteletek látogatása, az imádkozás, a Bibliaolvasás; értelmetlenné válhatnak bűjtöléseink, bűnbánati alkalmaink, értelmetlenné válhat egész keresztyén életünk, ha nincs **eredmény**. Mondjátok meg, mi változott Júda életében azzal, hogy a nép egy része, valamint az előljárók, a papok és vezetők bűjtöltek? Sajnos, semmi! A nép nagy része továbbra is éhezett, robotolt, szenvedett. A nagy igazságtalanságban minden téren nélkülözött. Isten meidezt látta és tudta, hogy az *olyan* bűjtölésnek nincs értelme!

Mi értelme van bűnbánati hetet ülni? Ha nincs eredmény, ha csupán időtöltés. Hogyha hazamegyünk innen és továbbra is bántjuk egymást, szidjuk egymást, veszekedünk, erőszakoskodunk, képtelenek vagyunk lemondani valamiről, hogy másoknak is jusson, akkor minden értelmetlen! Mi értelme van a református egyházban a bűjtről prédikálni, amikor büszkén kijelentjük, hogy a református ember nem bűjtöl (mint más felekezettű), és ha bűjtöl is, csak lelkileg!

Ti azt gondoljátok, hogy Júda többsége tudta-e milyen az igazi bűjt? És ha tudta is, mit ért vele? Nem gyakorolta, csak képmutatóskodott. Önmagának akart gyümölcsöket szerezni, de a hamisságból csak romlott gyümölcsök fakadhatnak. És Jahve mindezt látta és tudta! Ezért nem vállalt közösséget ezzel a néppel, ezért nem hallgatott rájuk. Isten nem lehet a külsőségeinkkel megtéveszteni! Akkor válik valami külsőséggé, amikor elfogy belőle a szeretet. Ha én nem szeretetből teszek valamit, akkor az számomra elveszítette fontosságát. *„Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs énbennem, olyanná lettem, mint zengő érc vagy pengő cimbalom. (1Kor 13,1)* Isten ezt a népet szeretetben nevelte és el sem tudta képzelni, hogy ez a szeretet nem megalapozója, nem forrása az embertárs iránti szeretetnek. Júda népe megtapasztalta Isten szabadító kegyelmét, átélte Isten nagyságos tetteit, szolgálból szabadok lettek, éhezőkől bővülők, földönfutókból, száműzöttekből ismét otthonra találtak. Jahvenak az fáj a legjobban, hogy a nép – különösen az előjárók – erre nem emlékeztek. Nem tanultak, nem vettek példát, megkeményítették és bezárták szívüket a rászorulók előtt.

Isten nem akarja, hogy népe értelmetlenül bűjtöljön! Hogyan kellett volna a júdaiaknak bűjtölniük? Igazán bűjtölni annyit jelent, mint valamiről **lemondani**: akár az ételről, akár az italról, akár a dorbézolásról, akár a vagyon egy részéről azért, hogy mások javára szolgáljak. Lemondok valamiről, ami nem annyira fontos, azért, hogy én magam valamilyen módon fontossá (hasznossá) váljak embertársam javára. **A külső bűjt előkészítője a szív bűjtjének.** A külső bűjtnek pszichológiai hatása van a belső emberünkre nézve: lelkünk felkészül a jó elfogadására és továbbítására. Az az ember, aki még gondolni sem mer a bűjt lényegére, a jó cselekvésére sem lesz képes. A külső és belső bűjt között van különbség, de az ételektől való tartózkodás előfeltétele a gonosztól való tartózkodásnak. Nem lehet megállni csak az ételtől és az italtól való lemondásnál. Ez is kell, de nem elegendő! Ezeknek könnyebben aláveti magát az ember, mint annak, hogy jót cselekedjen. Pedig Isten azt várja el, hogy ha már volt lelki erőnk nem enni és nem inni, akkor legyen akaratum jót cselekedni másokkal. Ha önmagad tiszteled, másokat is tisztelni fogsz. *„Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (Mt 22,39b)* És a felebarát iránti szeretet az Isten iránti szeretetből fakad. A bűjt csak akkor válhat értelmetlen vallásos gyakorlattá, amikor valaki csak magára gondol. Jelen esetben Júda népe így cselekedett. Nem csoda tehát, hogy a bűjt elvesztette eredeti rendeltetését, hiábavalóvá, értelmetlenné vált. Miért? Mert sem a bűjtölők élete, sem szíve, sem gondolkodása, sem környezete nem változott!

Milyen jó, hogy az Úr nem hagyta sötétségben népét. Milyen az igazi bűjt, amit az Úr kedvel? *„Megnyisd a gonoszságnak bilincseit, az igának köteleit megoldjad, szabadon bocsásd az elnyomottakat; az éhezőknek megszegd kenyeredet, a bujdosóknak ott-hont adj, ha mezítelent látsz, felruházd, felebarátod elöl ne rejtse el magad.” (6–7)* Ézsaiás próféta az Úr akaratából társadalmi és szociális *reformokat* hirdet. Ezek megvalósítása mellett az értelmetlen bűjt egészen elhalványul. Valamikor Júda népe is éppen ebben a helyzetben volt, de Isten segített rajtuk. Most már nekik kötelességük a felebarátot (test + vér – testvéren) segíteni! Láthatjuk, hogy minden parancs központja a **felebarát**, a társ. **Akkor bűjtölünk igazából, ha lemondunk önmagunkról is, hogy Isten dicsőségére és felebarátunk javára éljünk (szolgáljunk).** Az igazi bűjt tehát nem önmagamra néz, hanem másokra. A legszebb szó az *önfeláldozás*. Lemondok a hasamról, hogy adakozzak a szegényeknek. Lemondok büszkeségemről, hogy másoknak szolgáljak. Lemondok a haragról, és bocsánatot kérek, kezet nyújtok ellenségemnek. Lemondok kényelememről, eljövök az istentiszteletre. Lemondok a pazarlásról, hogy másoknak is legyen. Lemondok önmagamról, hogy Istené lehessenek. *„Aki megtalálja életét, elveszti azt, aki elveszti életét énértem, megtalálja azt.” (Mt 10,39)*

Menjete ki az utcákra – szinte semmi sem változott! A fogság utáni kor problémái ma is jelen vannak. Az emberi aljasságnak nincs határa, szinte minden szó és cselekedet gonosz indulatokról tanúskodik. Éhezők és mezítelenek, a nyomorúságtól levetkezettek lépten-nyomon, de sokszor az emberi szív érintetlen marad. A 21. század embere inkább belepusztul, mintsem feleslegét megossza a rászorulóval. Az Erzsébet-út valamelyik villájának milliomos lakója esténként frissen rendelt pizzával eteti kutyáit. Kényezteti őket! És hátat fordítunk mi mindenkinek: szülőnek, testvérnek, hitvestársnak, barátnak, rokonnak, ismerősnek. Hát hogyan fordítanánk hátat ellenségeinknek? És azt hisszük, hogy nincs rabszolgaság? *„A rabszolgaság még mindig megvan, de csak a nőre nehezedik, prostitúció a neve.”* (Victor Hugo: A nyomorultak) Ki a hibás mindezekért? A 21. század és annak élői. Íme, a saját korunk szülöttei: fősvénység, érzéketlenség, felszíneség, individualizmus. Ki kell ezeken változtasson? **A keresztyén ember, aki úgy böjtöl böjtfő nagyhetén és egész életében, hogy annak eredménye legyen. Úgy böjtölünk, hogy mind magunk, mind környezetünk megváltozzon.**

A záró versek éppen erről a *változásról* tanúskodnak. A sötétségből lesz világosság. Bizonyára ismerős Jézus mondása: *„Úgy fényljék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jócselekedeteiteket és dicsőítsék mennyei Atyátokat!”* (Mt 5,16) Mi szeretnénk világítani, de csak a szobában, vagyis amíg itt, a templomban vagyunk. Böjtölni a te belső szobádban böjtölsz, de a külső böjt lelki eredményeit, gyümölcseit kiviszed a világba. Ha te nem eszel és nem iszol, az egyedül téged érint, a te dicsőséged – ne képmutatószkodj; de ha te ennek következtében lelkileg is megtisztultál, **kötelességed** a benned lévő szeretetet másokkal is megéreztetni! Nemcsak hogy meggyógyulsz, másokat is gyógyítasz! Hogyan? **Misszionálsz!** Ezért van utcagyerek-misszió, kórházmisszió, öregek lelkigondozása, utcaleány-misszió. Ezért harcolsz egész életedben a bűn és a Sátán ellen szabad lelkiismerettel, hogy megnyisd a gonoszság bilincseit. Ezért vagy keresztyén!

Ekkor *„igazságod előtted jár, az Úr dicsősége követ.”* Vajon milyen érzés, amikor igazságunk előttünk jár? Lehet, hogy ezt nem igen tapasztaltuk. Inkább arról hallottál, hogy híred megelőzte téged. Általában a rossz hír megelőzi az embert. Sokszor van úgy, hogy valakit várunk, nem találkoztunk vele, de tudjuk, hogy jó ember. Miért? Mert híre, igazsága megelőzte őt. Ez az igazi dicsőség. Úgy éljünk, hogy csak a jó hírünk jusson el másokhoz. Van egy régi kínai közmondás: *„Amikor megszülepsz, te sírsz és mindenki nevet körülötted. Úgy élj, hogy amikor meghalsz, te neved és mindenki sírjon!”*

Keresztyénnek lenni csak a Krisztus-követésben érdemes. Ha így élünk, akkor az Úr dicsősége, **gazdagsága** is követni fog minket. Csak így lehet **böjtölni és bővölködni!** És a legnagyobb vigasztalás az, hogy ebben a munkában nem vagyunk egyedül, Isten velünk van. Tőlünk függ, hogy a 21. századot megváltoztassuk, megembereljük! Isten legyen ebben segítségünkre. Amen.

Böjt szabadulásért

Alapige: Eszter 4,16
Bibliaolvasás: Ézsaiás 58,3–14

Böjt szabadulásért, foglalhatánk össze az Eszter könyvéből felolvasott Igét.

Ma, amikor megoszlanak a vélemények a böjt gyakorlását illetően, sőt létjogosultságát kérdőjelezzük meg, próbáljunk azonosulni ezzel az életbevágóan fontos felhívással, melyet Eszter királyné hirdet meg népe számára.

Xerxés, perzsa király, az egész zsidó nép kiirtásáról szóló törvényerejű rendeletet, gyűrűjével megpecsételve, hitelesítette. Ettől kezdve *visszavonhatatlanná* vált az a terv, melyet a gonosz Hámán, a király fővezére eszelt ki. Nyilvánvalóvá lett: nincs aki megakadályozza, feltartóztassa ennek az ördögi tervnek kivitelezését! Milyen csekélységnek látszó esemény váltotta ki ezt a genocid népgyilkos törvényt: a nagy méltóságra emelt Hámán előtt, Márdokeus, Eszter királyné nagybátyja, nem volt hajlandó térdet hajtani!

Lehet ebbe a végzésbe beletörődni, nyugodtan szemlélni a megváltoztathatatlan?!

Más megfogalmazásban ez így hangzik: „a bűn zsoldja halál!” (Róm 6,23) Erről a „végzésről” (is) tudomást kell szerezni! Nem úgy, mint ahogy a nagy nyugati kereszténység egyes gyülekezeteiben gyakorolják, és a példa, úgy tűnik, kelet felé is ragadós: a bűnről beszélni tilos! Bárkinek jogában áll beperelni az ige hirdetőt, mert személye elleni sértésnek fogja fel bűnös természetének hangsúlyozását!

Márdokeus megszaggatta ruháit, zsákba öltözött, és Susán városának főterén keserves és nagy kiáltással kiáltott, mint ahogy a szülő asszony kiált és nyög!

Az ő kiáltása a Seregek Urának szólt, a végzés megfellebbezése érdekében! S tette ezt annak ellenére, hogy – az Írás szerint – ajkára sem vette a szabadító Isten nevét. A név szerint nem emlegetett Szentséges Isten csodálatosan jelen van az eseményekben, amelyeket szuverén módon irányít. Ő az, aki értelmet ad e kiáltásnak is.

Míndez nagy jelentőséggel bír akkor, amikor körülöttünk minden mi nyomorúságunk arra akarna rávenni bennünket: ne kiálts, üres az ég, nem jön felelet, itt már senki sem segíthet!

Figyeljük meg Márdokeus magatartását: a város központjából ismét visszamegy a királyi palotához, a kapuba. Csakhogy innen, zsákba öltözve, nem mehetett tovább.

Eszter királynő új ruhákat küld szolgálóleányain keresztül. De Márdokeus nem hajlandó idő előtt levetni a zsákruhát.

Ez a kitartás üzenet volt az Isten választott népe közül való Eszternek is: nem személyes bánatról van szó csupán, hanem az egész nép veszedelemben van!

Márdokeus inkább választotta az Isten népével való együttnyomorgást, amint ez Mózesről meg van írva. (Zsid 11,25)

Egyetlen járható út maradt még! A zsákba öltözött Márdokeus parancsol unokahúgának: „menj be a királyhoz, Eszter!” Hívatlanul! Eszter tudja az érvényben levő törvényt: a király elé állni hívatlanul egyenlő a halállal! Azonban „e mostani időben hallgatni”, az is pusztulás! Különbösen is, nem véletlenül van Eszter zsidóként a királyi palotában! Úgy tűnik, hogy a földi életünk könnyen rámehet a mennyei elhívásunk megelégsékor.

De mi lesz, ha a „királyi gyermekségünkről”, eredendően Istenhez való tartozásunkról mondunk le nagyon is önző és rövidtávú előnyökért?!

Böjtöljetek és imádkozzatok! – hangzik a felhívás. A király elé kell járulni!

Ez nem hősies előállítás, hanem az Isten népe mellett való döntés útja, s ilyenkor mindig egy kicsit meghalunk!

Böjt a szabadságért, s ez már nem csupán egy naptári időszakhoz kötött szokás, hanem életforma, naponkénti küzdelem azok közösségében, akiket Isten megszólított és magának elválasztott. Önmagában mindenki gyenge, de ha a gyenge összesíti kezeit és tusakodik Istene előtt, megtapasztalja az Ő szabadtítását! Mert amiképpen Jézus Krisztus gyöngye lett miérettünk a keresztfának halálában, azonképpen, aki a maga gyöngeségének tudatában mégis előáll, részesülhet Isten feltámasztó erejében. Ámen.

Nincs idő az ördögre!

Akkor szemüket felemelték, de senkit sem láttak, csak Jézust egyedül. (Mt 17,8)

Egy amerikai bibliaiskolai hallgató az egyik vizsgadolgozatánál a következő témát kapta: „A mindenható Isten és az ördög!” Ezt négy óra alatt kellett három részben kidolgoznia, mégpedig a következő altémák szerint: 1. A mindenható Isten, 2. Az ördög léte és lénye, 3. A mindenható Isten és az ördög közötti viszony. Ez a fiatal hallgató Jézus lelkes tanítványa volt, és a világon mindennél jobban szerette Üdvözítőjét. Amikor elkezdett írni, annyira teli lett a szíve, hogy csak írt és írt anélkül, hogy figyelt volna az időre. Írt Isten mindenhatóságáról és nagyságáról, Isten szeretetéről és bölcsességéről, Isten igaz voltáról, jóságáról és könyörületességéről. Csak írt és írt vég nélkül. Egyre jobban magával ragadta Isten dicsősége, és ragyogó szavakkal írta le azt. Az írásban mélyen elmerülve hirtelen felriadt, amikor felhangzott a szünetet jelző csengő, amely azt jelezte, hogy letelt a négy óra. Letelt az idő, és egyetlen szót sem írt az ördögről, annak birodalmáról, és arról a sok gondról és bajról, amelyek a gonosz és démoni erők létevel, munkálkodásával és fennállásával függenek össze. Ez a fiatal keresztyén azonban gyakorlatias amerikai volt, és tudott magán segíteni. Befejezte dolgozatát, és hosszú fejtegetése alá csak az alábbi öt szót írta: „No time for the Devil!” (Nincs idő az ördögre!)

Igen, az első pillanatban megmosolyoghatnánk ezt a történetet. De vajon ennek a fiatal, Egyesült Államokban élő keresztyénnek a viselkedése nem ösztönöz-e mindannyiunkat arra, hogy valódi hívőkként ilyen szívbeli magatartással és odaadással éljünk az Úrért: „Nincs idő az ördögre!” Vajon nem ilyennek kell-e lennie a hozzáállásunknak nap mint nap a gonoszhoz és a vétkezéshez ebben a bukott világban: „Nincs idő az ördögre!”? Vajon nem ennek kellene-e óráról órára hitéletünk szellemi mottójának lennie: „Nincs idő az ördögre!”?

Alkalmi prédikációk

Igehirdetés FIKE istentiszteletre

Nagy Alpár
Kolozsvár

Az Édenkerttől az Édenkertig

Alapige: 1Mózes 2,8–15
Bibliolvasás: Jelenések 22

A felolvasott ígerész igencsak ismert, és igen sok vitát kiváltó része a Szentírásnak. Ahogy olvassuk a teremtő, munkálkodó, kertépítő Istent, aki leereszkedik az emberhez, nem tudjuk azonosítani az Ó- és Újszövetség többi részei alapján kialakult istenképünkkel, és akaratlanul az a kérdésünk marad: ezt meg hogyan értsük? Kérdés, hogy szó szerint kell-e érteni vagy sem a teremtéstörténetet, benne az Édenkert történetével. Ha netán nem szó szerint kell érteni, mi igaz belőle, és mi nem? Egyáltalán mi ez a történet: mítosz? Legenda? Vagy egy tanulságos tanmese, mint Heltai fabulái? Történelmi tényeken alapszik, vagy ami benne van, az mind fiktív, a képzelet világának szülötte?

Nos, a 19. századig nem volt kérdéses az emberek számára, hogy mindaz, amit a Szentírás ír, szó szerint értendő. De az újkori és 19. századi tudományos felfedezések, az evolucionizmus elmélete, a régészeti, összehasonlító történelmi kutatások sok pontban megnyirbálták a Szentírás kizárólagos tekintélyét, el egészen addig, hogy egyes tudósok – közvetett bizonyítékok hiányában – mind a mai napig hajlanak arra, hogy kijelentsék: a Szentírásnak a fogság előtti időkről szóló tudósításai nem bizonyíthatók, ezért nem is hitelesek.

Két véglet között inog tehát a közvélemény ezeket a történeteket illetően: egyik oldalon ott van az elvakult, fundamentalista vallásosság, amely hajthatatlanul vallja a Szentírás szó szerinti értelmezését, még akkor is, ha olyan konkrét tényeket kell semmibe vennie, melyekhez kétség nem fér, mint például a Föld életkora, vagy a jelenünkben is kimutatható természettudományos jelenség, az evolúció. A másik oldalon pedig a materialista, liberális szemlélet áll, mely képzeletbelinek, mítosznak, legfeljebb általános erkölcsi tanítást hordozó tanulságos mesének tartja a Szentírás tudósításait. Ez az irányzat az evolúcióból, mint az egyetlen, kizárólagos kozmogóniai elméletből csinál magának vallást: az evolucionizmust.

Kibékíthető-e a két véglet? Mondhatjuk-e azt, hogy igen, a világ nem egyik napról a másikra állt elő, hanem folyamatos fejlődés eredményeként, melyeknek csúcán az ember, a teremtés koronája áll, de mindezt az Isten szavára? Véleményem szerint kétségtelesen mondhatjuk ezt. Isten tekintélyét nem csorbítják a mi ismereteink, sőt, vallom, hogy azáltal, hogy minél többet tudunk a világról, annak keletkezéséről, csak az tárul fel előttünk egyre jobban, hogy milyen csodálatos is Isten teremtő hatalma.

De ha ezen a köztes úton járunk, mit és mennyit kell valóságnak tartanunk az Éden kertjének történetéből? Nos, van egy amerikai régész, David Rohl, aki szerint az Éden története valós történelmi események leképződése, és Éden földrajzilag jól körülhatárolható hely. A *Test of Time* c. könyvében alaposan dokumentált elméletét teszi közzé, amely szerint az Éden kertje az ókori Mezopotámiától északra, a mai Irán, Örményország és Azerbajdzsán határán keresendő, az Urmia-tó környékén. Alapos kutatásai során sikerült azonosítania a négy folyót: az egyik a Tigris, a másik az Eufrátesz, a harmadik az Arasz

vagy Giun, a negyedik a Kizil-Uzun. E négy folyó forrásvidékét tartja Édennek, és kutatásai során rájött, hogy ez a hely kellett legyen Mezopotámia legősibb lakóinak, a suméreknek eredeti lakóhelye, ahonnan valami hirtelen esemény folytán el kellett vándorolniuk. Többek között arra is rájött, hogy ez a sumer populáció volt az ókori Közel-Kelet összes ismert népének őse, beleértve az egyiptomiakat is. Miközben ezeknek a népeknek a szétszóródását követi nyomon, folyamatosan bizonyítja, hogy a Szentírás összes tudósítása az özönvívről, Babel tornyáról stb. valós történelmi tényeken alapszik. Azt is bebizonyítja, hogy ezeknek a történeteknek a környező népek hitvilágában is vannak analógiái.

Vessük hát egybe, mit tudunk az Írásból, és mit tudunk a történelemből!

Az Írásból azt tudjuk, hogy Isten, mikor népének őst, Ádámot teremtette, Édenbe kertet ültetett számára, ahonnan Ádám engedetlensége folytán távozni kényszerült, és ahová sem ő, sem utódai soha vissza nem térhettek. Ádám utódai lettek később a Közel-Kelet minden népének ősei, beleértve Izráelt is, kinek vezetője, Mózes, több ezer év távlatából népe számára lejegyezte ezeket az eseményeket.

A történelemből azt tudjuk, hogy volt egy őspopuláció az említett négy folyó forrásvidékén, akik valamikor a történelem homályában ismeretlen okok miatt távozni kényszerültek őshazájukból, és a Közel-Keleten szétszóródva évezredek alatt benépesítették azt, majd egy csoportjuk később Egyiptomba is áttelepedett. Ezek a népek sokáig megőrizték a közös múlt minden emlékét, melynek nyomai mítoszaikban, hitvilágukban is kimutatható.

Nos, ha mindez így van, akkor az, amit a Szentírásból tudunk, mégis, hogyan értelmezhető? Mit írt le Mózes? Történelemtörténetet? Aligha. Mítoszt? Ahhoz túl sok történelmi tényt közöl. Azt hiszem, a legjobb, ha abból indulunk ki, hogy Mózes múltba néző próféciaírt. Ez pedig világszerte igen gyakori műfaj. Csak két példát mondok: „Azok a hegyek még ma is állnak, azok a folyók még ma is futnak, az a csillag ma is mutatja az utat.” Vagy: „Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban!” Az egyik egy P. Mobil dalszöveg, a másik Vörösmarty Mihály jól ismert versének első sora. A múltba néző prófécia a múlt történelmi eseményeit kivetíti a jelen számára, hogy a jelenben égető és fontos kérdéseket a múlt fényén átszűrve értelmezze. A múltba néző prófécia, bár a múltba néz, soha nem a múltról szól, hanem nagyon is a jelenről. Úgy is mondhatnánk: Mózes célja kerügmátikus volt. Üzenetet akart megfogalmazni a jelen számára azáltal, hogy leírta a múlt eseményeit. Ha pedig valaki kerügmátikus céllal ír, az mindig az üzenetet tartja fontosnak. Ami az üzenet szempontjából fontos, azt kidomborítja, ami pedig nem, azt elhanyagolja.

Akkor járunk tehát helyes úton, ha megpróbáljuk lefejtetni az Éden kertjének történetéről a nekünk szánt üzenetet. Attól olyan csodálatosak ezek a történetek, testvéreim, hogy mind a mai napig minden generáció és minden ember számára örökösen aktuálisak. Ahogy egyik teológus fogalmazott: ezek veled és velem is megtörténtek. Lássuk hát, mit üzen nekünk ez a történet:

Először azt üzeni, hogy Isten a történelemnek és minden embernek Ura már a kezdetektől fogva. Ami eddig történt, az nem a történelmi szükségszerűségek, véletlen egybeesések furcsa fintora, a sors kedves játéka, ahogy mondani szokás, hanem Isten folyamatos munkájának eredménye. És ez érvényes a te életedre is. Ha kérdéseid vannak: miért születtem ilyennek, miért születtem ekkor, miért élek itt és így, akkor arra az a válasza az Igének, hogy Isten akart ilyennek. Életed az Ő kezében van, az Ő szándékai szerint vagy, aki vagy. Nem azt kell mondanod, tehát, hogy Atyám, én nem ilyen lovat akartam, s ha már adtad, miért ezt a felét, miért nem a másikat, hanem hálásnak kell lenned Isten

íránt mindazért, ami vagy. A jót meg kell köszönni, a rosszat pedig türelmesen viselni kell, ahogy imádkozzuk a Miatyánkban: legyen meg a te akaratod.

Másodszor azt üzeni, hogy Isten a történelemben nem zsarnok, hanem gondviselő Atya. Az a mód, ahogyan Isten gondoskodik a gyermekéről, Ádámról, ahogyan teletölti a kertet mindennel, arra utal, hogy Isten az ember érdekét tartotta szem előtt. Cselekedetei szeretetének cselekedetei, gondoskodása szerető gondoskodás. A jelen számára, amikor már fiatalon sokszor úgy érezzük, hogy céltalanok, türesek, fáradtak vagyunk, amikor a „minden le van ejtve” fáradt legyintése hagyná el szánkat, akkor jusson eszünkbe az, hogy Isten azért adott életet nekünk, mert szeret, azért adta, hogy éljünk, és hogy Ő soha nem hagy el bennünket. Lehet, hogy gondviseléséből pesszimista szemünkkel sokszor csak a rosszat látjuk meg, de tudnunk kell, hogy előbb-utóbb beigazolódik: Isten a javunkat akarja.

A harmadik üzenet az embernek az Éden kertjében elfoglalt helyével kapcsolatos. Ezt olvassuk: helyezte őt az Éden kertjébe, hogy őrizze és művelje azt. Ez az igerész azt fejezi ki, hogy az ember eredeti rendeltetése szerint egy a természettel. Ma azonban a legtöbb természettudós azt tartja, hogy a legveszélyesebb ragadozó az ember, mert féktelenül irtja a környezetében levő állatfajokat. A környezetvédelmet, mint etikai szükségyszerűséget, nem az ember találta ki. Az ott van a Szentírás elején: az embernek természetesnek kéne lenni. Hol vagyunk ma ettől? Ha a sok műanyagra gondolok, amit beveszünk, felveszünk, kidobunk, termelünk, használunk, akkor azt kell mondanom, hogy nagyon messze. Egyre több ember van, aki annyira mű-világban él, hogy allergiás lesz a természetes anyagokra, mint a pollen, vagy az alapvető élelmiszerekre. De nem az a baj, hogy megtöltöttük világunkat műanyagokkal, hanem az, hogy a fogyasztói szemlélettel elvesztettük a teremtett világgal való szerves kapcsolatunkat. Az Édenkert történetének ma is van egy olyan üzenete, hogy: „vissza a természetbe”, de ez persze nem azt jelenti, hogy vadak módjára az erdőbe kéne költöznünk, hanem azt, hogy újra meg kellene tanulni eredeti küldetésünkhöz méltóan vigyázni arra, hogy tisztán megőrizzük azt a világot, amit Istentől kaptunk.

Rohl szerint az Édenbeli kert azért vált később elérhetetlenné, mert a vidéknek megváltozott az éghajlata. Ha ma arra járunk, ahol ő az Éden kertjét betájolta, nem igazán jön, hogy elhiggyük, hogy ott valaha a földi paradicsom volt, hisz manapság az a vidék zord és hideg. Ádám ősei tehát tudták, hogy életükben oda vissza nem mehetnek. Ezért az Éden kertjének gondolata idővel kezdett elspiritualizálódni, lelki valósággá vált. Éden a halál utáni élet jelképévé vált, a túlvilág gondolatiságába illeszkedett bele. Gondoljunk arra, hogy az Úr Jézus a Jelenések könyvében ezt írja az efézusi gyülekezetnek: Aki győz, annak enni adok az élet fájáról, mely az Éden kertjének közepén van. Éden kertje az Isten és ember töretlen kapcsolatának a szimbóluma egyben. Az Írás azt mondja, hogy volt idő, amikor ez a világ jobb volt, amikor nem volt bűn, amikor az ember színről színre láthatta az Istent. Azt hiszem, a ma emberének sem lehet más célja, más küldetése, mint ezt visszaállítani. Jézus Krisztus földre jövetelével elközelített az Istennek országa. Hozzánk elérhető közelségbe jött a kegyelem, az, hogy megteheszük, képesek legyünk rá, hogy rendbe jöjjön Istennel való kapcsolatunk, ahogy Reményik Sándor írja: „magától” Életed ismét lehet édeni. Ott nincs veríték, ott nincs keserűség, ott valóban az Istennel és Istenben való tökéletes harmóniában élhetsz. Ma csak azt várja, hogy indulj el felé. Édenbe való bejutásunk kulcsa: a megtérés. Ezért mondja az Úr Jézus: „térjtek meg!” Indulj el afelé, hogy akard: én jó akarok lenni, én Istentől erőt kérek, kegyelmet, hogy segítsen jónak lenni. Azt mondják az építészek, hogy amióta az ember eljött az Éden kertjéből, folyton visszavágyik, és folyton kerteket készít magának, talán hogy visszaidézzék azt az állapotot. Ma te is munkálkodhatsz azon, hogy a világ ismét

Éden legyen, de ne a magad kis privat paradicsomát akard felépíteni, kizárva belőle másokat, hanem azt, ahol mindnyájan együtt lehetünk.

Több ezer esztendővel Krisztus előtt létezett egy népcsoport, aki a világ egy csodálatos táján teljes békében és egyetértésben élt. Ez az állapot megszűnt, és menekülni kényszerültek arról a helyről. Belőlük származott Isten népe, melynek zarándoklata azóta is tart. Ennek a zarándokló, kereső népnek, Isten egyházának te is tagja vagy, rajtad áll, hogy megérkezni, vagy kirekedni akarsz. Íme, eljövök hamar, tartsd meg, ami nálad van. Aki győz, enni adok annak az élet fájáról, mely az Éden kertjében van. Bizony, jöjj el, Uram Jézus. Ámen.

Rádioprédikáció

Visky János

Kolozsvár–Bulgária-telep

Új kőtáblák

VIII.

Alapige: 2Mózes 34,1–9

Törés keletkezett Isten és népe kapcsolatában. Ennek szomorú bizonyítékai az összetört kőtáblák. Izráel hűtlensége okozta a törést. Maga a hűtlenség már törés. Emiatt van ma is annyi darabokra tört élet. Ebbe a törésbe azonban Isten nem törődik bele: felszámolja a törést. Ebben Mózesnek is közre kell működnie. Erre a feladatra hívta el Isten az Ő mai gyermekeit is. *„Menni kellene házról házra.../ kiabálni minden ablak alatt: / Szakadt lelket foltozni, foltozni! / tört szíveket drótozni, drótozni!”* – mondja Dsida Jenő.

Isten újra írásba akarja foglalni a megtört szövetséget. Iránytűt akar adni vándor népe kezébe, hogy legyen mihez igazodnia. Mózesnek üres kőtáblákkal kellett korán reggel Istennél jelentkeznie. *„Légy készen reggelre – jöjj fel – állj elém!”* Ezt kéri Isten minden embertől. Így kellene kezdened neked is minden napot. Idejében menj fel Isten elé, hogy ne maradj a hétköznapi szorító gondjainak mélységében. Vidd oda minden reggel szíved üres tábláját, hogy Isten teleírja azt szeretetének biztató üzenetével. Hadd írja bele mennyei Gazdád a napi parancsot, kódolja bele akaratát. Így nem az önző akarat, nem a ferde hajlamok, nem a téves elképzelések fognak vezetni, hanem Isten Lelke.

Lehet, hogy Reményik Sándorhoz hasonlóan érzel te is: *„Vagyok kopott kőtábla, jaj sok zápor / Mosta le rólam a Te törvényeid”* Ezért kell rendszeresen újraírja Isten a szívedbe az élet szavát.

A két kőtáblát Mózes faragta ki, de Isten írta tele. Földi táblák, égi eredetű írással. A földi ember élete akkor lesz értékes, ha Isten keze beleírhatta már az Ő akaratát. Isten Lelkének érintése nélkül ugyanis üres marad az emberi szív. Ezért ígérte már Jeremiás által: *„Törvényemet a szívébe írta”* (31,33)

Bensőséges és személyes Mózes találkozása Istennel. Egyedül kellett felmennie a Sinai hegyre: sem ember, sem állat nem tartózkodhatott a hegy közelében. Keresd te is naponta, testvérem, az Istennel való találkozás csendjét!

Mózeshez leszállt felhőben Isten, és kimondta előtte az Úr nevet. Az Örökkévaló jelent meg, aki legelső találkozásukkor az égő csipkebokornál így nevezte magát: *Vagyok*. Ismét elmondja Mózesnek, milyen Isten Ő: *irgalmas és kegyelmes, hosszútűrő, szeretete és hűsége nagy*. Különös dolgot mond még itt: az ezredik nemzetségig elhat hűsége,

miközben az atyák vétékét a fiakban csak a harmadik vagy negyedik nemzedékig bünteti meg. Az Újtestamentumban már ez is másként van. Jézus bűnhődött minden vétünkért, hogy semmi kárhozható ítélet ne legyen érvényes azok ellen, akik Krisztusban vannak.

Ezt hallva, Mózes sietve letérdelt és leborult a földre. Ilyen hódolat méltó a nagy Istenhez és ilyen letérdelés illik a bűnöshöz. A nagy népvezér érzi kicsinységét, s mégis nagy dolgot mer kérni Istentől. Ez a mindenkori lelki vezetők elszántsága. „*Elszántság volt / Élőhalottak élén menni / Elnyomott s néma tömegeknek / Felszakadó sikolya lenni*” (Reményik). Ez a sikoly három dolgot kér Istentől: 1. járj közöttünk, 2. bocsásd meg bűnünket, 3. tégy tulajdonoddá minket!

Mózes kérése újra Isten jelenlétének szükségszerűségét hangsúlyozza. Kérhetünk-e mi is ennél többet? Mondjuk hát Mózesrel együtt: járj közöttünk. Uram, bocsásd meg bűnünket s tégy tulajdonoddá minket. Ámen.

Keresztelési igehirdetés

Orosz Raymond

Iriny

A gyermekáldás öröme

Alapige: 1Sámuel 1,27–28

Kedves szülők, keresztszülők!

Nagy örömmel és boldogsággal érkeztek ma ide, Isten templomába, hogy bemutassátok gyermeketek az Ő színe előtt, és hogy egy életre Neki szenteljétek. Éppen ezért a ti, és a ti gyermeketek életének nagyon fontos állomása ez a mai alkalom. Ugyanakkor ti is végigjártátok azt az utat az elmúlt időszakban, amelyet egykor Anna is megtett. Kezdődött azzal a kéréssel, hogy Isten ajándékozzon meg titeket egy gyermekkel. Ezt követően megígértétek az imádságot meghallgató Úrnak, hogy a gyermek életét Neki szentelitek, Neki ajánljátok fel majd, ha elhozzátok színe elé. Ez az alkalom pedig, amelynek most mindnyájan tanúi vagyunk, a ti imádságotok, kérésetek beteljesülése és a ti Isten iránti hálátok szép bizonyossága.

Anna imádsága nagyon mély és őszinte volt. Ezt az imádságos vágyakozást a gyermek iránt mi is láthattuk életetekben akkor, amikor Isten házában voltatok. Részletekről is komoly és őszinte volt ez a kérés. Isten az ilyen imádságot mindig meghallgatja. Most, amikor hálával és köszönettel mutatjátok be gyermeketek az Úr előtt, erősítsétek meg magatokban a neki tett ígéretet: szenteljétek neki életét. Ez azt jelenti, hogy ti, szülők és keresztszülők, istenes életre tanítjátok majd őt, hogy elplántáljátok benne az imádságos lelkületet, hogy templomos életre nevelitek. Így fog tudni megállni az élet próbái, nehézségei között, és így fog egykor őszinte és tiszta szívvel bizonyosságot tenni hitéről Isten előtt. Így válhat belőle jó és hű keresztyén, akit senki és semmi nem szakíthat el Isten szeretetétől.

Bizonyára most ti is érzitek ennek a feladatnak a súlyát, komolyságát, ahogy Anna is érezte azt. Ne felejtsetek el azt sem, hogy Isten a Neki tett ígéreteket mindig számon kéri. Így fog tenni veletek is.

Ezek után, ha gyermeketek parányi csillogó szemébe néztek, ha kedves mosolyát látjátok, amikor minden nap megörvendeztet benneteket az ő lényével, lássátok meg benne Isten csodálatos ajándékát. Ne felejtsetek el, hogy Ő amint eddig is veletek volt, úgy ezután is fogja majd kezétek és vezet a boldogság útján maga felé immár gyermekekkkel együtt.

Ez a reménység és ez a hála maradjon meg bennetek ezután is, és adja a kegyelemnek Istene, hogy családi életeteknek az útja örömmel és boldogsággal legyen kiköveve. Ámen.

Esketési igehirdetés

Horváth Hunor

Harasztos

Se szegénységet, se gazdagságot – vagy mindkettőt?

Alapige: Példabeszédek 30,8

A felolvasott alapigében Agur harmonikus életfolytatást kér az Úrtól. Bár fáradságról, sőt tudatlanságáról panaszkodik, mégis szavaiból a lelke mélyéről feljövő mély tapasztalatok leülepedett gazdagsága bontakozik ki.

Akkor, amikor ismerkedni kezdtek egymással, kedves Attila és Krisztina, elhatároztátok, hogy többet akartok megtudni egymásról, egymást megismerve pedig együtt a világról, akkor bennetek is leülepedett az a meggyőződés, hogy vállalni akarjátok egymást Isten és emberek előtti komolysággal és felelősséggel.

Olyan pillanat ez, mely akkor marad csodálatos, ha egyszeri és megismételhetetlen marad. Most azonban sokkal inkább az érzelmek felfokozottsága érvényesül, amikor szülő és testvér, rokon meg jó barát, de az egész gyülekezet, akár szóban, később oda lépve hozzátok vagy már most szívében csupa jót kíván számotokra. Az ortodox, román ajkú keresztyének kőházat szoktak sok boldogsággal társítottan kívánni a házasulandóknak, amit mi átvéve ilyenképpen pótolhatunk ki: „kívánunk nektek kőházat, sziklaalappal, aki a Krisztus Jézus.”

Sok színes, illatos virágot meg kedves szót, csókot fogtok kapni, ami több napra is elegendő lenne, nemhogy egyre, s ebben az öröm-kavalkádban egészségesen, szinte józanítóan szól hozzánk, de most különösen hozzátok Isten Agur vallomásán keresztül: „se szegénységet, se gazdagságot ne adj...” – kéri az Úrtól.

Kérésének első részére rögtön ráharapunk: „...se szegénységet...”, de a másodikat: „...se gazdagságot”, már kevésbé fogadjuk el, vagy egyáltalán nem. Sajnos a világ azt az önző magatartást tartja célravezetőnek, miszerint a boldog élet titka a folytonos meggazdagodásban rejlik. Ezt a felfogást azonban még a mesék sem támogatják. Bár a szegény legény zsenge, kis királykisasszonya mellett még apósa, az öreg király fele királyságát is megkapja, kellő bölcsesség hiányában mindkettőtől hamarosan megfutamodik.

Agur szavai egy megfontolt ember mély bölcsességéről tesznek tanúságot. Röviden azt mondanám: óvna a túlzásoktól. Mert a szegénység sok embert lopásra kényszerít, amit a közelmúltban gyakran megéltünk, s tréfásan csak „beszerzésnek” neveztük, a gazdagság pedig gögössé, vakká tesz, legyen az testi vagy szellemi gazdagság (1Kor 13,2).

Vajon, kedves fiatal testvéreim, ti mentesek maradtok-e a túlzásoktól? Sokan már a házassági eskü szövegét is túlzásnak találják: „...hozzá hű leszek, vele megelelgeszem, vele tűrök, vele szenvedek, vele szentül élek, és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában, holtomiglan vagy holtáiglan hitetlenül el nem hagyom, hanem teljes életemben hűséges gondviselője leszek.”

„Hát igen” – mondják sokan – túlzás ezen szép eskütétel életben való megélését bárkitől is elvárni, s e felfogás igazi kifejeződését a lagzi forró éneklése támasztja alá, amit szinte tudattalanul dalol az ifjú pár is: „...ajaj–ajaj a szívem, meg ne tudja senki

sem, hogy én a más feleségét szeretem”, s a bizalmas társegýütttest a cigány meg a pap alkotja, aki mindezekről tud (ha tud!).

Igen, a gyarló ember számára valóban túlzás az eskü szövege szerint meglt házaselet. Sőt, azt mondom, ezzel a dologgal, mint sok mással együtt Istenhez kell fordulni, mert Ő azért Isten, azért a csodák Ura, azért nem szorítható be semmiféle emberi sémába, azért Minden-ható, s hadd mondjam azt is, azért a „Túlzások Ura”, mert egyedül Ő tud minket ebből a földi, gyarló ingoványból kiemelni.

Ha pedig túlzás a házasság ilyen tiszta meglése, akkor csak a „Túlzások Ura” képes azt megfelelően működtetni.

Ha túlzásról szóltam, essem hát én is túlzásba, és megfordítva Agur szavait, hadd mondjam nektek: „se a szegénységet, se a gazdagságot” meg nem vonja Isten tletek, hiszen a Biblia mindezeket kifejezetten ajánlja.

Jézus Krisztus maga mondja, hogy boldogok a lelki szegények, akik képesek lelkket annyira megiresíteni a földi tisztátalan érzésektől, gondolatoktól, hogy így alkalmassá válnak arra, hogy maga Isten töltse meg lelkket az Ő életet megszépítő mennyei ajándékaival.

A mi gazdagságunkról pedig Pál apostol beszél, mely gazdagság Krisztus szegénnyé lételébe került (2Kor 8,9), mint testté lett, üzenetében meg nem értett, elutasított, megtagadott, elárultatott, s végül véres kereszten kivégzett állapotában. Krisztus megváltása hozta el számunkra a megújult életet.

Ha komolyan veszitek Isten áldását életetekre nézve, ha szavai előtt megnyitjátok szíveteket, kitarulkozik elttetek, na nem a „szezám” szra nyíló, kincset rejt sziklabarlang, hanem az „Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Milyen megfoghatatlanok az Ő ítéletei és milyen kikutathatatlanok az Ő útjai!” (Rm 11,33)

Isten titeket így segítsen! Ámen.

Temetési igehirdetés

Fehérvári Gyula

Szilágybagos

Elbocsátlak téged...

Alapige: Máté 10,16

Kedves testvéreim! Végtisztességet tév, gyászoló gyülekezet! A Mindenható Isten az ember számára két világot teremtett. Ezt a szemmel láthatót, mely örmeinknek és bánatainknak, küzdelmeinknek és szenvedéseinknek, munkásságunknak és fáradósunknak színtere. És a láthatatlan világot, Isten mennyei világát, ahol nincsen fájdalom, nincsen keserséggel való sírás, hanem boldogság és öröm, melyről hitvallásunk, a Heidelbergi Káté így tesz bizonyosságot: „...ott oly tökéletes boldogságunk lesz, amelyet szem nem látott, fl nem hallott, sem emberi szív meg nem gondolt...” Milyen csodálatos érzés, hogy az ember ennek az egymással merőben ellentétes két világnak a polgára. Egyik felett viszont diadalmaskodnia kell, hogy bemehessen ama másik, jobb hazába, Isten országába. Aki engedi magát meggyzteni ezzel a világgal, az sohasem látja meg Istennek országát, melyben a feltámadott és megdicstlt Krisztus helyet készít a Benne hívőknek. Aki e világban él és Isten gyermekének vallja magát, annak küzdenie kell tehát, hogy osztályrésze legyen az Isten által felkínált mennyei életben, és hogy a győzelmes életben nyerjen dicső és hervadhatatlan koronát. – Küzdelemre, harcra hívta el az

Úr Jézus Krisztus is szeretett tanítványait. Pedig milyen szelídlelkűek és alázatosak voltak, a békesség mennyei fénye sugárzott le az arcukról. De az Úr szólt: küzdelemre, harcra föl, s ne féljete, sőt jól jegyezzétek meg, „hogy én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé.” Senki sem kételkedik abban, hogy a juh és farkas harcában melyik a győzelem, de mégis hangzik a biztató szó: *...menjetek...!* És *...győzzéte meg a világot!* Mert nagyobb az, aki bennetek van, mint az, aki e világban van. Én elküldelek titeket – hangzik Jézus ajkáról –, ti pedig legyetek okosak és legyetek szelídek. E világban tülekedés, könyörtelen harc, durva erőszak van, de az én országom nem e világban van, s közöttetek ne úgy legyen, mint a világ fiai között van: ti legyetek szelídek, „mert a szelídek örökségül bírják a földet”, s majd egykor övék lehet a mennyei élet üdve.

Akik az Úr Jézus engedelmes tanítványai, azok a szelídség lelkével járnak ma is az élet útján. A szelídlelkűség a világ által lenézett, semmibe vett, kigúnyolt jellemvonás, de az evangélium fényében felmagasztosult erénye a léleknek. A szelídség nem gyáva-ságot, meghunyászkodást jelent, hanem az Isten Lelkével megteljesedett emberi szív szeretetméltóságát és gyöngédségét. A szelíd lélek bátor és önmagát feláldozó! A Szeretet csak az ilyen lelkekben lakozik és ezek által tud megnyilatkozni. Ez a krisztusi szeretet tudja még a halált is legyőzni.

Az élet hullámmzó tengerén együtt haladt e koporsóban nyugvó kedves, öreg felebarátunk Jézus közösségében, hitvestársával, gyermekeivel és szereteteivel. Az évek múltával érezték a bibliai igazságot, hogy minden mulandó e világban, még az élet is. Lassan, de biztosan készültek az elválás pillanatára. Szomorú bizonyossággá lett, hogy el kell válniok egymástól, nem haladhatnak tovább együtt a földi élet útján.

Megnyugodott férfi testvérünk a Krisztustól kapott szelídlelkűséget ajándékozta családjának is. Hitvestársa hűségével, gyermekei szófogadásukkal köszönték meg azt az Istentől kapott szelíd Lelket, amely benne munkálkodott.

Szeretteit bölcs tanáccsal, útjukat hívó imádsággal, szeretetének fénysugarával világította be. Hogy milyen meleg szeretet volt szelíd lelkében, azt boldogan éreztékők, kedves halottunk élete folyamán. Szelíd volt ő minden ember iránt. Nyugodtan elmondhatjuk róla, hogy az ő szelídlelkűsége ismert volt, mint az apostol is mondja, minden ember előtt. Nem ártott senkinek, s megbecsült és tisztelt mindenkit. Példamutató tanítványa volt az Úr Jézus Krisztusnak. Jó tanuló volt Jézus iskolájában, hiszen Krisztus őt is így tanította: „Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok s nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek.” Ezt a nyugalmat, békességet – úgy hisszük – megtalálta. Szerette Istent, imádtá szent nevét. Míg ereje engedte, sokszor felkereste Isten hajlékát és lelki edényével merített az örök élet forrásából, Isten evangéliumából. Amit jó tanítványként megtanult, azt sugározta környezetében. Ezért bízunk abban, hogy a jó tanítványt az égi Bíró is örömmel fogadja majd mennyei trónusa előtt: „Jól van jó és hű szolgálóm, kevesen voltál hű, többre bízlak ezután. Menj be a te uradnak örökébe!” Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
40079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Salamon Emese
Számítógépes szedés, tördelés: Szabó Magdolna
ISSN 0254-4458

Martin Buber

Haszid történetek

Az igazi bölcsesség

A sácsi rabbi egyszer az ablakban állt és az utcát figyelte. Amikor észrevett egy férfit közeledni, kopogott az ablaküvegen és jelezte, hogy jöjjön be. Amint az illető belépett, megkérdezte tőle: – Mondd csak, ha találnál egy pénzzel tele erszényt, visszaszolgáltatnád a tulajdonosának? – Rabbi, késedelem nélkül visszaadnám, ha ismerném a tulajdonosát – válaszolta az ember. – Bolond vagy – mondta neki a Sácsi. Megint odaállt az ablakhoz, odaszólitott egy másik járókelőt, és feltette neki ugyanazt a kérdést. – Nem vagyok bolond, hogy kiadjam a kezemből, ami csak úgy az ölembe pottyant – válaszolta. Gazember vagy – mondta neki a Sácsi, és behívatott egy harmadik embert. Az így válaszolt a fölített kérdésre: Rabbi, hogy tudnám, hogy mely fokon fogok akkor állni? Sikerül-e vajon legyőzőm a Gonosz Ősztönt? Talán ő kerekedik felül, és eltulajdonítom más ember jószágát; de talán mellém áll Isten, áldott legyen Ő, a Gonosszal szemben, és akkor visszaadom jogos tulajdonosának, amit találtam.

– Milyen finom szavak! – kiáltott föl a caddik. – Te vagy az igazi bölcs.

Az emelvényen

Amikor Jehezkiel rabbi, a sácsi rabbi fia a magyarországi Újhelyen tartózkodott, közhírré tette, hogy prédikálni fog az imaházban. A megadott időben az egész hitközség összesereglett. A rabbi fölment az emelvényre és így szólt: – Halljátok, uraim! Egyszer hitszónoklatot tartottam itt, de közben nem fordultam maradéktalanul az Ég felé. Az pedig nagy bűn – meghasadt akarattal prédikálni. Ezért elhatároztam: vezekelni fogok. Mivel azonban bölcseink úgy tartják, hogy a vétekért ugyanazon a helyen kell vezekelni, ahol azt elkövették, ismét följöttem az emelvényre. Innen kérem a szent Istent, áldott legyen, hogy bocsásson meg.

Ekkor az egész gyülekezetben tudatosult az isteni szó hatalma, hatalmába kerítette őket az istenfélelem, és mindannyian megtértek Istenhez.

A tábornok története

Egyszer egy útja során nagy megtisztelésben részesítették Hajjim rabbit. Az utazásra elkísérte a fia, akinek ezt mondta később: – Elmesélem neked a tábornok történetét. Az a szokás, hogy az őrség nagyobb tiszteletet mutat egy tábornoknak, ha az arra halad, mint egy ezredesnek. Egyszer aztán az történt, hogy valamely vétsége miatt bíróság elé állítottak egy tábornokot, majd ezredessé fokozták le. Amikor kilépett a hadbíróság épületéből és elhaladt az örök előtt, azok nem vették észre, hogy már nem a tábornoki rangjelzéseket hordja, és ugyanúgy üdvözölték, mint korábban. A tábornoknak csak ekkor hatolt éles fájdalom a szívébe.